

ВЕСТИ

ГЛАСИЛО БИБЛИОТЕКЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ – ЈУЛИ 1999. – ГОДИНА VIII – БРОЈ 29
YU ISSN 0354-2866

У

ОВОМ

БРОЈУ

РАД БМС ЗА ВРЕМЕ РАТНОГ СТАЊА	5
ИЗЛОЖБЕ	7
ПОРТРЕТ РАДИВОЈА ДОДЕРОВИЋА	12
ИДЕЈНО РЕШЕЊЕ НОВЕ ЗГРАДЕ БМС	13
ИЗ ДРУГИХ БИБЛИОТЕКА	16
ДАРОДАВЦИ	18
ИЗ СТРАНИХ ЧАСОПИСА	19
КЊИГЕ У ШТАМПИ	23

ПОЛУГОДИШЊИ РАД БМС 1999.

СТАРА И РЕТКА КЊИГА И ЛЕГАТИ

Седма књига у серији *Ђирилске рукописне књиге Библиотеке Матице српске са насловом Акаџисџи. Сџихолођије. Бођородичници*. објављена је у ратним условима. Послови на опису рукописних књига БМС су настављени описом молитвеника и требника, који ће чинити осму књигу у поменутој серији.

Настављени су послови на компјутерској обради српских књига издатих у периоду 1801-1867 (обрађено је 975 књига), са циљем да се публикује каталог те збирке, трећи у едицији *Каталођ сџарих и реџких књига Библиотеке Матице српске*.

У оквиру послова на окупљању Библиотеке Текелијанума и припреме њеног каталога за штампу завршене су провере у инвентарима БМС, како би се ова збирка

што боље окупила и реконструисала, а о резултатима тих истраживања сачињен је детаљан извештај.

Према подацима инвентара БМС до сада је из разних збирки БМС повучена и припојена Библиотеци Текелијанума 1.041 књига. Те књиге су углавном без печата Књижнице Текелијанума, те стога пре ових провера нису издвојене. Од њих 302 књиге су повучене, сигниране и обрађене у овом периоду, а осталих 739 књига припојено је поменутој збирци у току прошле године. За каталог Библиотеке Текелијанума редигована су 423 записа.

Приликом ретроспективне обраде књига БМС и обраде српских књига 19. века издвојено је шест књига које су припојене библиотекама целинама у БМС: три књиге су пресигниране за збирку Васе Стајића, а по једна за збирке Платона Атанацковића, Аврама Ђукића и Петра Попадића.

Из Донације Никол и Сретена Марића редигован је 541 запис о књигама.

Из Библиотеке Српске православне велике гимназије у Новом Саду, која се налази у БМС, компјутерски је обрађено 637 књига, док је из Библиотеке Бачке епархије обрађена 201 књига.

У електронску базу БМС унета су 103 нова записа на микрофилму, а 254 раније унета записа прерађена су у новој масци.

У Читаоници за раритете издато је на коришћење 406 раритетних књига, 120 наслова периодике, 43 ситно штампана материјала и 10 микрофилмова. Од публикација које не припадају раритетима овде је читано 280 књига и 111 наслова периодике.

НАБАВКА ПУБЛИКАЦИЈА

Током првих шест месеци 1999. године БМС је свим видовима набавке (обавезни примерак, куповина, размена, поклон и депозит ФАО и Унеско) примила и у своје збирке укључила укупно 16.359 публикација: 4.791 књигу, 9.586 бројева периодике и 1.982 јединице за посебне збирке. Из БМС је упућено укупно 16.051 публикација.

ОБАВЕЗНИ ПРИМЕРАК

БМС је у првом полугодишту 1999. године из обавезног примерка у своје збирке уврстила 10.332 публикације. Разменом обавезног примерка са Народном библиотеком Србије, Народном и универзитетском библиотеком у Приштини и Централном библиотеком Црне Горе „Ђурђе Црнојевић” примљено је 1.303 књиге, 4.072 броја периодике и 287 јединица ситног штампаног материјала.

Обавезним примерком прикупљено је из војвођанских штампарија 22.540 публикација. У збирке БМС укључено је 960 књига, 3.070 бројева серијских публикација и 640 јединица ситног штампаног материјала, а у оквиру размене обавезног примерка послато је 11.169 публикација, укључујући и публикације послате Универзитетској библиотеци „Петар Кочић” у Бања Луци и Југословенском библиографско-информацијском институту у Београду.

У оквиру контроле достављања обавезног примерка послати су спискови недостављених публикација на адресе 56 штампарија.

КУПОВИНА

Од књига које нису примљене обавезним примерком за попуу униката и музејске збирке купљено је 48 нових књига, 103 ан-

тикварне књиге, 5 публикација за посебне збирке и 174 броја антикварне периодике.

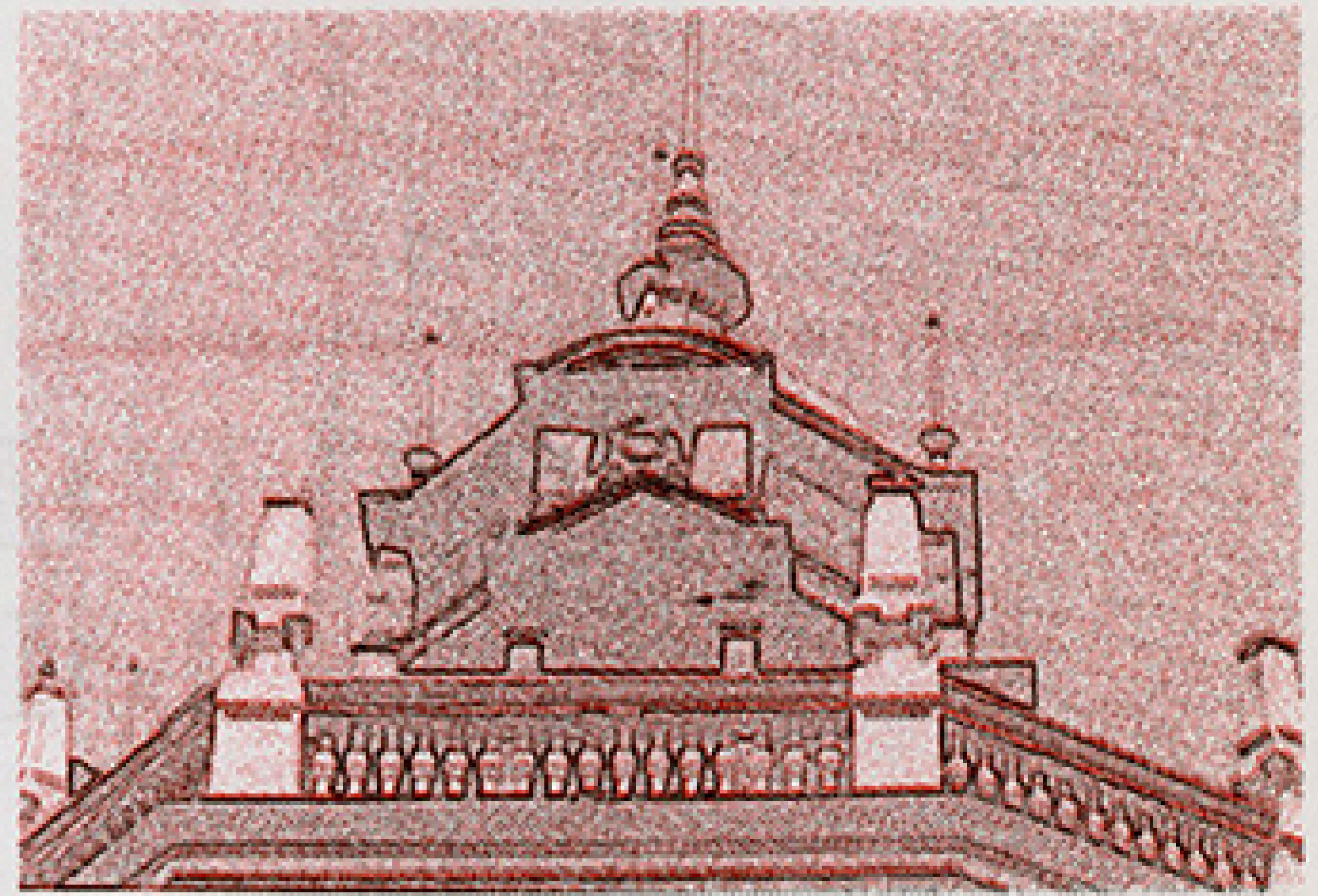
Куповина страних публикација и даље је ограничена на домаће тржиште. Из приватне понуде купљено је 5 књига, као и 116 бројева антикварне периодике.

У оквиру координиране набавке стране периодике коју обезбеђује Министарство науке Србије пристигло је 214 бројева периодике.

РАЗМЕНА

БМС је у оквиру размене од својих партнера у иностранству примила 477 књига, 7 публикација за посебне збирке и 783 броја периодике. Партнерима у размени, укључујући лекторате и славистичке центре, послато је 763 књиге и 1.998 бројева серијских публикација.

Разменом са југословенским библиотекама примљено је 112 књига, 44 броја периодике и 23 публикације за посебне збирке а послато 82 књиге и 323 броја периодике.

ПОКЛОН

БМС је на поклон примила 5.326 публикација на разним језицима. Након провере, у збирке је укључено 1.720 књига, 1.020 посебних збирки и 1.113 бројева серијских публикација.

Депозитом ФАО и Унеско примљено је 63 књиге.

БМС је библиотекама и научним радницама у Србији и Црној Гори као поклон послала 1.716 примерака својих издања књига и периодике.

ЕЛЕКТРОНСКА КАТАЛОШКО- -БИБЛИОГРАФСКА ОБРАДА

У електронски каталог БМС уношени су подаци за публикације (именска, предметна и децимална обрада) из текућег прилива и

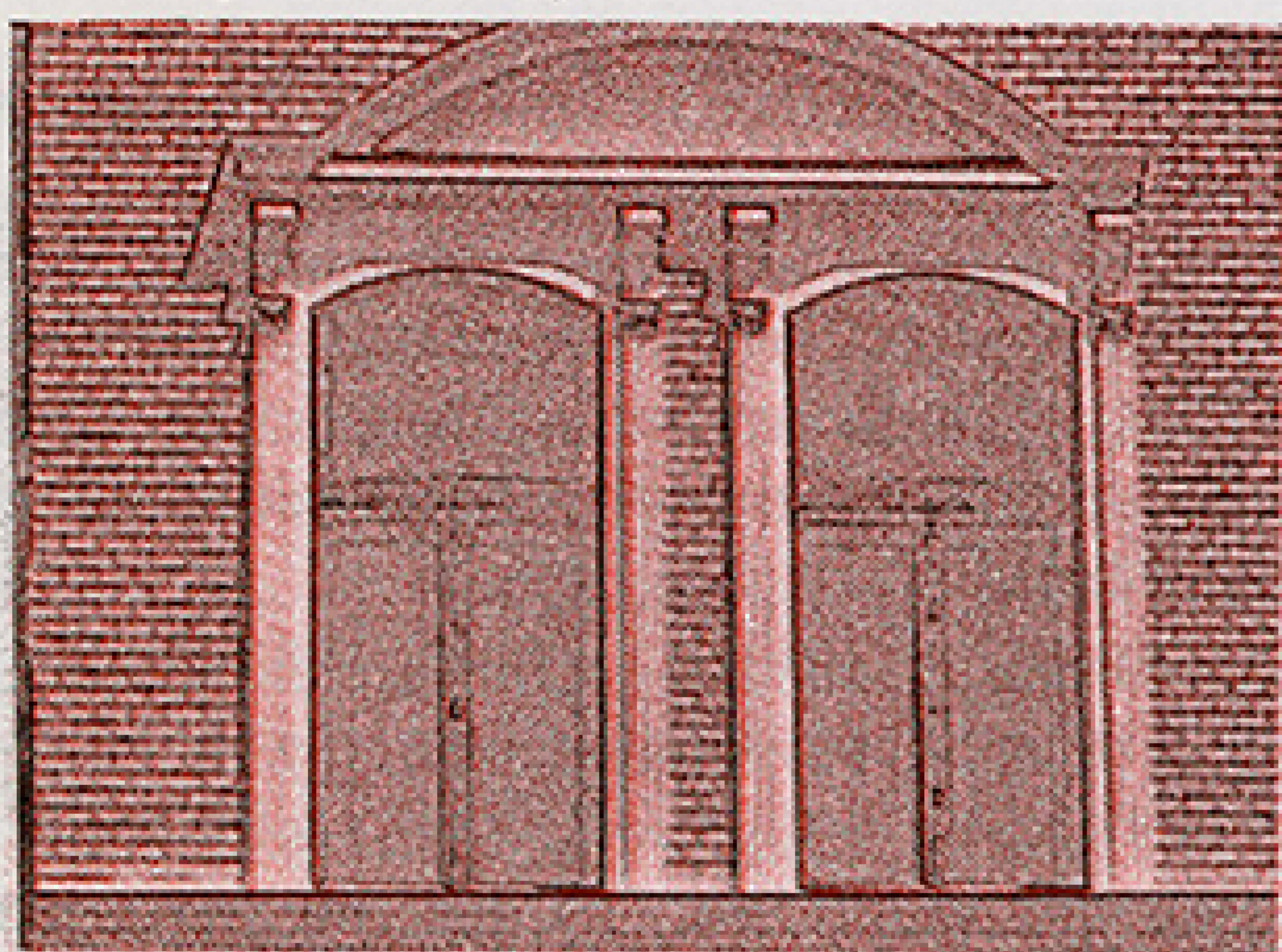
ретроспективно из ранијих година. Допуњавана је база за чланке из нових бројева периодичних публикација Матице српске (*Лейойис Матййце срйске* и осам научних зборника), *Годишњака БМС*, ранијих годишта *Поља* и *Слободне Војводине*.

Укупно је обрађено 17.627 публикација (ЦИП, књиге, наслови периодике, ноте, географске карте и планови, плоче, ситни и документациони материјал, и друге публикације) и у базу су унета 15.953 нова записа. Редиговано је 7.859 и уједначено 2.775 записа.

Формирано је 13.350 предметних и 18.277 децималних одредница. Библиографски је обрађено 625 књига. Из штампе је изашла и дистрибуирана *Библиографија књиџа у Војводини за 1996. годину* и припрема се за штампу грађа за 1997. годину. У Завичајној збирци Војводине настављено је попуњавање, обрада и заштита публикација.

Евидентирани су допуне за 227 наслова, 597 годишта текуће и старе периодике са 3.942 броја. Ревидирано је 78 наслова, 785 годишта са 3.732 броја. Ретроспективно је обрађено 929 годишта.

За Картографску збирку, Збирку музикалија, Ликовно-графичку и Збирку ситног и документационог материјала укупно је примљено 1.200 публикација, сигнирана и инвентарисана појединачно 2.101 јединица. Проверено је за поуну збирки 12 публикација. Информисано је и услужено 129 корисника са 206 публикација. Уложено је у магацин након обраде и коришћења укупно 2.365 публикација. За заштиту је евидентирано 30 публикација.

ЗАПИСИ НА РАЧУНАРУ

У компјутерској бази података БМС 30. јуна 1999. године било је укупно 602.210 записа (510.975 књига, 36.142 чланка из часописа, 18.423 наслова периодике и 33.670 публикација посебних збирки). Сваки од ових записа компјутерски је претражив по шездесетак параметара, што значи да електронска каталошко-библиографска база садржи преко 36 милиона информација о збиркама БМС.

Током првог полугодишта 1999. године унесена су укупно 17.893 записа.

ЧУВАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПУБЛИКАЦИЈА

У БМС је учлањено 3.248 корисника. Највећи број корисника су студенти, професори, асистенти и сарадници Универзитета.

У читаоницама Библиотеке коришћено је 11.186 књига и 1.878 наслова часописа и новина.

Највише су коришћене књиге и часописи на српском језику, 11.682 наслова. Публикације су претежно из области медицине, технике и привреде, књижевности, филологије и лингвистике. На страним језицима највише су коришћене књиге и часописи на енглеском и немачком језику из области књижевности, филологије и лингвистике.

За научни и стручни рад издато је 5.026 књига, а за рад у одељењима БМС 2.049 књига и 1.160 наслова часописа и новина.

Од страних часописа изложених у читаоницама највише су коришћени часописи на енглеском језику.

Поред упутстава корисницима о коришћењу каталога, класичних и електронског и референсне збирке, информатори су давали информације и припремали тематске листе на основу електронске базе, библиографских извора и литературе.

За међубиблиотечку позајмицу Библиотека је примила 500 захтева из библиотека и институција из земље и иностранства. За потребе читалаца Библиотеке упућено је 48 захтева за позајмицу књига и копија библиотекама и институцијама у земљи.

У топографску евиденцију књига (каталог у свескама и електронски) унети су подаци за 13.689 књига. Топографска евиденција књига по свескама излистава се из компјутера и у магацину се раде контроле.

У топографску евиденцију периодике (топографски картони и записи у електронском каталогу) унети су подаци за 1.800 годишта часописа, недељних листова (18.900 бројева) и за 270 месечних комплекта дневних листова.

За књиговезачку заштиту су издвојени месечни комплекти текућих дневних новина и часописа и оштећени примерци књига и периодике приликом коришћења.

Настављено је сређивање магацина, при чему је близу 260.000 књига добило нови смештај.

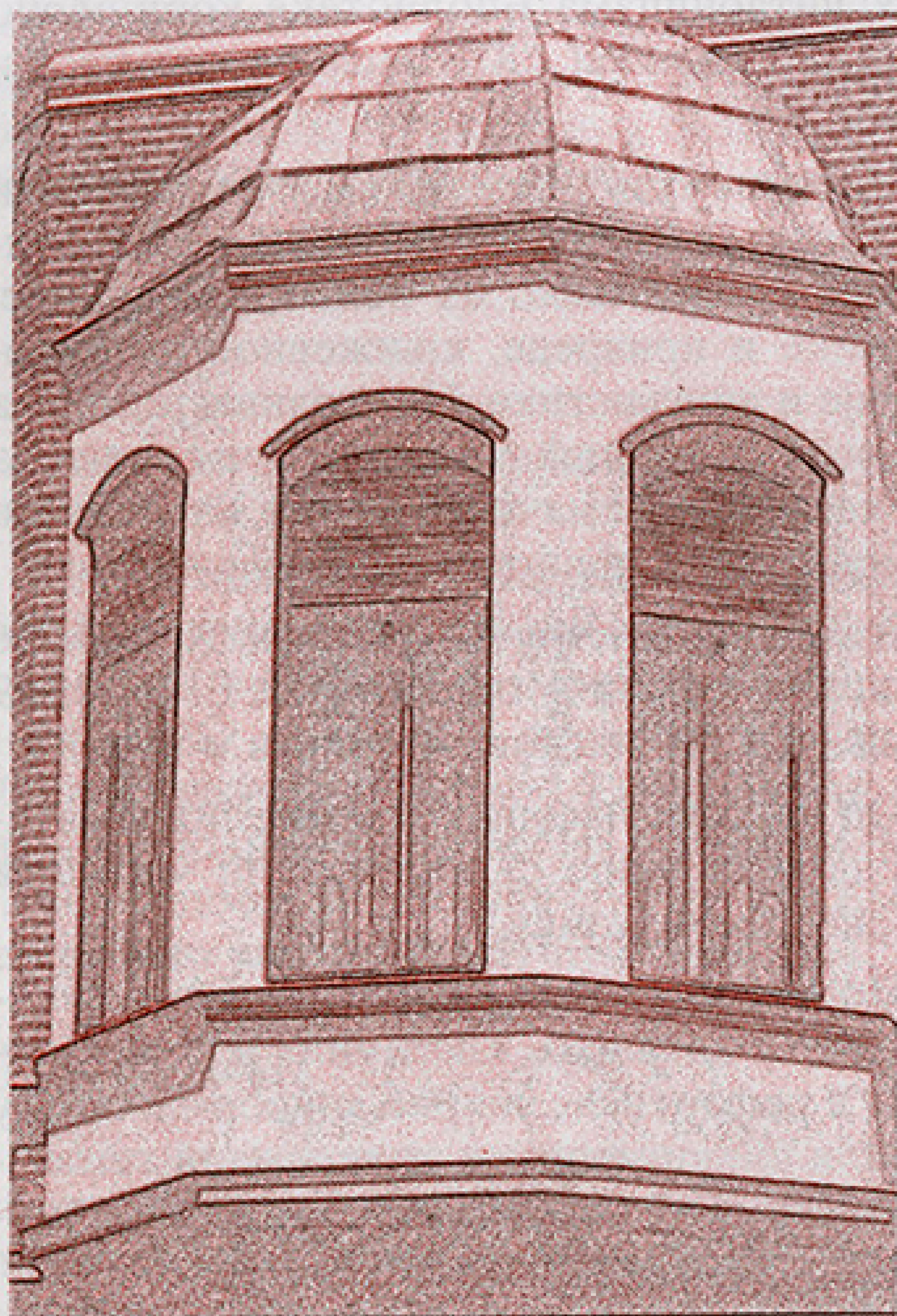
Урађено је преко 60.000 ксерокс копија за потребе читалаца и одељења БМС.

РЕФЕРАЛНИ ЦЕНТАР

Приспело је и обрађено 54 докторске дисертације и магистарска рада.

Инвентарисано је и именски обрађено 411 научно-истраживачких пројеката. У електронску базу су унесени подаци за 620 пројеката (61 тема).

По пријему листинга из Народне библиотеке Србије у 16 библиотека су послати упитници за допуну за Централни каталог стране периодике у Војводини. До краја јуна одговорила је већина библиотека. Кад буду приспели сви одговори, измене и допуне у записима ће бити унесене и послате у Београд.

У изради југословенске базе података о публикованим изворима информација и полупубликацијама из пољопривредних наука прегледано је 762 документационе јединице; од тога је за обраду издвојено и обрађено 486 јединица. Сви преузети апстракти су лекторисани. На магнетни медиј је унесено 559 записа. У Беч су послате 2 дискете са 298 записа.

Истраживана је цитираност 35 научника при чему се дошло до 2.626 цитата. Сва претраживања су представљена библиографским подацима.

Било је .84 претраживања (1.572 записа) на компактним дисковима, онлајн и Еунету.

Из иностранства је поручена 31 књига и 25 копија чланака. Из наших збирки је ко-

ришћено 173 публикације (докторски и магистарски радови, југословенски стандарди и научно-истраживачки пројекти).

ЗАШТИТА ПУБЛИКАЦИЈА

У првих шест месеци 1999. године, у лабораторији за конзервацију и рестаурацију БМС, обављена је конзерваторско-рестаураторска заштита старих српских штампаних књига 16. и 17. века, књига 18. и 19. века, веома оштећене српске периодике од 1867. до 1940. године, дела из графичке збирке Галерије Матице српске, као и грађе из посебних збирки БМС. Конзервисано је 3.943 и рестаурисано 3.889 оштећених листова, а 39 књига је сашивено и уз рестаурацију и реконструкцију повеза укоричено.

У фотолабораторији је израђено 29.690 микроснимака, 547 принтер-копија и 43 фотографије.

У књиговезници је укоричено у тврд повез са позлатом 99 томова новина, 160 томова часописа, 285 публикација, док је у мек повез повезано и преповезано 977 књига. Поправљено је и преповезано 229 старих књига, као и 743 примерка умножене или фотокопиране грађе. За заштиту публикација које се не кориче израђене су 462 фасцикле, накаширано 114 примерака, нумерисано 5.900 бројева, позлатом отиснуто 194 наслова, израђене 1.572 коверте, 555 кошуљица и обављени други књиговезачки послови.

МАТИЧНИ ПОСЛОВИ

Током првог полугодишта 1999. године Одељење за матичне послове пратило је и помагало рад и развој мреже коју чине 44 високошколске и научноистраживачке библиотеке у Војводини, у складу са законским обавезама из домена матичности и уз сарадњу са Народном библиотеком Србије.

Свим високошколским библиотекама послати су упитници и прикупљени су статистички и текстуални извештаји на основу којих се припрема редовна годишња анализа њиховог рада. Сви прикупљени статистички подаци унети су на рачунар у оквиру програмског пакета *Мрежа библиотека Србије*.

Обављен је стручни надзор у библиотеци Института за енглески језик, као и увид у стручни рад Више школе за образовање васпитача у Новом Саду. Стручна помоћ пружена је библиотекама Правног факултета (обрада и испис каталожких листића), Филозофског факултета (обрада аудиовизуелне грађе), Грађевинског факултета (инвентарисање), Факултета физичке културе (обрада и смештај) и Техничког факултета „Михајло Пупин” у Зрењанину (статус и регистрација). Свим високошколским библиотекама послата су обавештења о начину и роковима полагања стручних испита.

У Читаоници стручне литературе примане су публикације из библиотекарства и информатике и услужено је 105 корисника.

Информатичари су редовно пратили и одржавали рачунарски систем БМС и обављали заштиту података. На персоналном рачунару припремани су и штампани дописи, извештаји и каталози изложби. Програмска опрема је коришћена и развијана према потребама БМС.

ИЗГРАДЊА НОВЕ ЗГРАДЕ

Оквирни план и редослед извођења радова на довршетку нове зграде током 1999. године постављен је у складу са претпостављеним могућностима стабилизације тржишта и обезбеђења значајнијих инвестиционих средстава. Пратећи све почетне финансијске пројекције Библиотека је почетком године у сарадњи са надзорном службом израдила скраћене инвестиционе програме, по сегментима преосталих радова, до нивоа тендер-документације и прикупила понуде од потенцијалних специјализованих извођача радова. Добијена су и почетна средства од Министарства за културу у износу од 500.000,00 динара како би се грађевинска сезона спремно дочекала. Нажалост, због ратних дејстава све даље активности су померене тако да је у јуну убрзан поступак уговарања радова на монтажи и повезивању испоручене термомашинске опреме и инсталација који представљају почетну фазу у технолошком процесу уређења магацинских просторија и машинских сала. Упоредо са њима кренуће и реализација преосталих радова на монтажи гранитних плоча на фасади објекта.

ИЗЛОЖБЕ

Пригодним поставкама и пратећим каталозима БМС је обележила тристогодишњицу Карловачког мира, двестогодишњицу Јована Хацића, стоседмдесетпетогодишњицу Бранка Радичевића, стодвадесетпетогодишњицу Станоја Станојевића, двестогодишњицу Оноре де Балзака и двестогодишњицу Александра Сергејевича Пушкина.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

У првом полугодишту 1999. године БМС је објавила следећа издања:

Ђирилске рукописне књиге БМС

Књига VII, *Акаџисџи. Сџихолоџије. Боџоричниџи;*

Годишњак БМС за 1998. џодину;

Билџен џриновљених књиџа на сџираним јеџиџима, бр. 1 за 1999. годину;

Весџи: *џласило БМС* (два броја);

Шест каталоџа изложби БМС.

РАД БМС

ЗА ВРЕМЕ

РАТНОГ СТАЊА

Агресија НАТО пакта на нашу земљу није прекинула рад БМС. Послови су редовно обављани у свим одељењима Библиотеке. Библиотекари, књижничари и сви остали радници БМС у ратним условима свакодневним радом давали су свој допринос отпору против агресије и очувању културне баштине и историјског памћења српског народа. Настављена је брига о старој и реткој књизи и легатима и заштита публикација. Обављани су послови набавке, обраде, чувања и коришћења публикација, као и рефералне и матичне функције. Ажурно су обављани општи и финансијски послови. И у ратном стању настављена је разноврсна изложбена и издавачка делатност.

Нови Сад је бомбардован већ у првим налетима НАТО авијације, 24. марта 1999. У читаоницама БМС сутрадан је радио само један корисник, Вићазослав Хроњец који је користио лист *Мусао* из 1985. године. Наредних дана у читаоницама је било десетак студената, који су и за време ваздушне опасности стрпљиво и храбро припремали своје испите. Бележимо имена најредовнијих - Павле Ботић, Синиша Црногорац, Доминик Деман, Снежана Видовић, Здравка Лојпур, Урош Шећеров, Миливој Симић, Александар Шпановић, Дејан Радовић. Крајем априла и почетком маја у БМС свакодневно долази око стотину читалаца. Као и у мирнодопским временима, најбројнији читаоци су студенти и професори Новосадског универзитета, а током маја повећано занимање за збирке БМС показују ученици завршних разреда средњих школа, ради припреме матурских радова.

У електронски каталог БМС континуирано су уношени нови подаци. Током 78 ратних дана креиран је 5.771 нови запис, а измене и допуне урађене су у 16.055 записа. Највећа библиотечка база података у нашој земљи 30. маја забележила је шестохилјадити електронски запис. Тога дана пети пут гађана је зграда Телевизије Нови Сад, центар Сремске Каменице, улаз у тунел који води до већ срушеног Моста слободне...

Потешкоће на које је БМС наилазила у свом раду за време ратног стања произилале су из општих услова живота у граду и земљи изазваних агресијом.

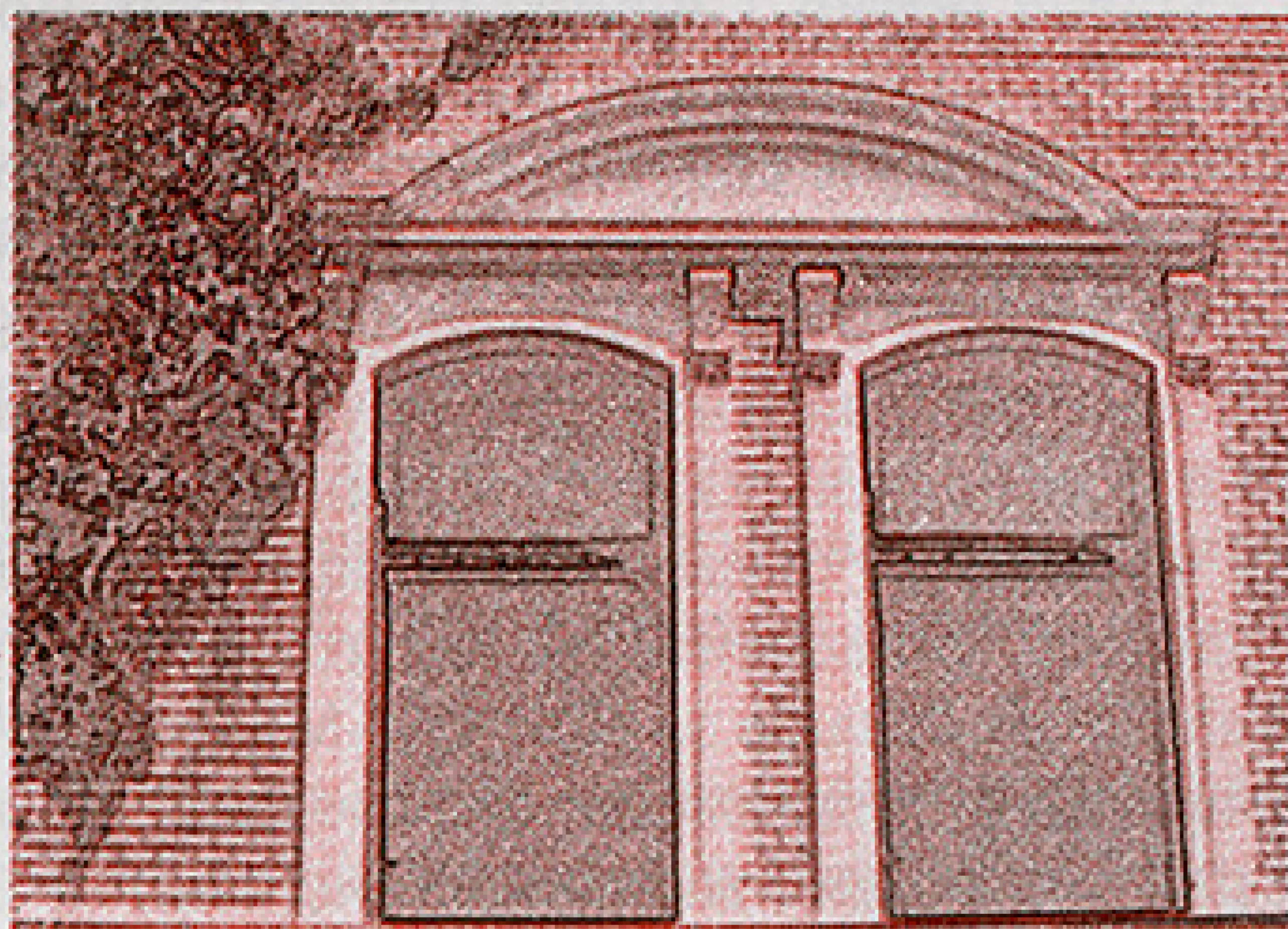

На ефикасан рад служби Библиотеке не-повољно је утицао недостатак горива, чиме је првенствено отежана комуникација са дислоцираним збиркама у Чешком магацину. Честа искључења електричне енергије и неодговарајући напон струје угрожавала су рад рачунарског и комуникационог система. Телефонске и електронске везе са светом отежавали су услови у којима је функционисао ПТТ саобраћај.

Запослени који станују у приградским насељима и другим општинама имали су и још увек имају велике проблеме са превозом. Варадински мост срушен је 1. априла, два дана касније град је остао и без Моста слободе, а након вишеструког ракетирања, 26. априла, потпуно је уништен и Жежељев мост, тако да је сремска страна града у потпуности одсечена од бачке. А морало се преко, а под звуцима сирена и детонација. И данас четрдесетак хиљада људи, међу њима и тринаесторо радника БМС, свакодневно ишчекује чамце и скеле, наоружани кишобранима, сунцобранима и стрпљењем...

И током рата Министарство културе Србије обезбеђивало је средства за плате и материјалне трошкове. Неколико радника Библиотеке испуњавало је своје дужности у јединицама Војске Југославије.

Упркос свему, БМС је претрајала још један рат, као чувар истинских и трајних вредности и склониште слободног духа.

KUBON & SAGNER

Buchexport-Import GmbH
D-80328 München

Telefon: (089) 54 218 - 0
Telefax: (089) 54 218 - 218
email: postmaster@kubon-sagner.de
http://www.kubon-sagner.de/kinfo

Kar: Matice srpske, gospodin Bodorovic
Od: Edith Trofi

00 391 21 420 271
07.05.99

Postovane gospodjo i gospoda,

pre svega, dozvolite mi da iskazim moje najdublje zahvalnice
za saradnju sa vama u ovom trenutku. Budući da sam ja
stranac u vojno okupiranoj Srbiji - protiv Vam.

U nadi da rat ce biti brzo ukončen srcešno Vas pozdravljam.

Trofi

ПОРУКЕ ПОДРШКЕ

У прошлом броју *Vesiti* објавили смо поруке и писма подршке у борби против агресије НАТО пакта која су стигла на адресу БМС. У овом броју преносимо три писма, из Русије, САД и Немачке.

Годинама су књиге биле средство за ширење и развој словенске културе. Већ су у XIII и XIV веку поједини православни манастири у Србији постали уточиште првих писарница, великих радионица за израду књига где су постављени темељи за њихово издавање. Једна од првих штампарија у свету била је у Цетињском манастиру у Црној Гори. Монах Макарије, словенски типограф, први је штампао црквене књиге на словенском језику пре више од 500 година. Књиге које су шириле православну етику данас представљају изузетну вредност за светску културу. Имају неизмерну уметничку вредност и посебан квалитет израде. Књиге се и даље налазе у појединим манастирима Србије и Црне Горе. Стручњацима су познати њихови наслови и места где се чувају.

Човечанство памти да је у модерној историји било трагичних случајева који су проузроковали уништење ових националних културних добара. Током Другог светског рата фашистичке бомбе уништиле су неке од ових старих књига у Народној библиотеци Србије у Београду.

Данас смо опет сведоци уништавања словенских културних споменика - НАТО бомбардује Југославију. Недавно су НАТО бомбе пале на неколико стотина метара од манастира Грачаница, старог словенског споменика; стари рукописи и књиге које се чувају у Библиотеци Матице српске у Новом Саду, у Србији, у опасности су. Такви поступци буде огорчење и велику забринутост за опстанак културних вредности: националне библиотеке у Белорусији, Русији и Украјини поносне су на словенске књиге и залажу се за њихово очување.

Задатак је свих библиотека, целокупне човекове заједнице да сачувају заоставштину словенске културе за будуће генерације.

Изражавамо солидарност са југословенским колегама, подржавајући њихову племениту мисију у овим трагичним условима и позивамо да се уложе сви напори да се заустави рат у центру Европе.

Надамо се да ће здрав разум победити.

**Представници националних библиотека
Белорусије, Русије и Украјине,
Москва, 15. априла 1999.**

Верујте ми да овде имате пуно пријатеља. Од неколико конгресмена слушао сам о њиховим напорима да убеди америчку владу да заустави бомбардовање и да пронађе мирољубиви споразум што је пре могуће.

Дејвид Хејзер, Чарлстаун, САД, 9. мај 1999.

СТАНОЈЕ СТАНОЈЕВИЋ

БМС је у априлу 1999. године, поводом стодвасетпетогодишњице рођења Станоја Станојевића приредила пригодну изложбу и пратећи каталог чији аутори су Драгица Мијовић и Ксенија Светличић.

Станоје Станојевић је рођен 12. августа 1874. године у Новом Саду. Студирао је у Бечу код Ватрослава Јагића и Константина Јиречека. Прву научну расправу објавио је у *Делу* 1894. године. Докторирао је 1896. Написао је читав низ опсежних студија и учених расправа из наше националне историје и немањићког периода. Изабран је за доцента српске историје на београдској Великој школи 1900. године, а нешто касније и за редовног професора. Када је Велику школу заменио Универзитет, 1905. године, Станојевић је изабран за ванредног професора, док је за редовног професора именован тек 1919. Као великошколски и универзитетски професор, активно се укључује у политички живот земље, пише новинске чланке, нарочито за *Полицику*, чији је био један од оснивача, и држи говоре на многим зборовима. *Историју српског народа* објављује 1908. године. Покренуо је излажење библиотеке *Савремена библиотека* у којој је као прво објавио мали спис *Шта хоће Србија?* 1915. године. Након завршетка рата учествује у раду југословенске делегације на конференцији мира, а затим покреће *Народну енциклопедију* и на том послу успева да окупи бројне сараднике из свих крајева земље. Организује и рад на изради историјског прегледа *Српски на-*

род у XIX веку у двадесет књига. Услед очекиване смрти, Станоје Станојевић није успео да напише последњу књигу у којој би дао општи поглед на историјска збивања код Срба у XIX веку. Од изузетног је значаја његово залагање у оснивању Историског друштва у Новом Саду и покретању његовог *Гласника* 1928. године.

Станоје Станојевић је био одличан познавалац домаћих и страних извора и литературе. Познавао је класичне језике, као и немачки, француски, италијански, енглески и руски.

ОНОРЕ де БАЛЗАК

Поводом двестогодишњице рођења Оноре де Балзака БМС је приредила у мају ове године изложбу и пратећи каталог о његовом животу и стваралаштву чији аутор је Ксенија Светличић. За поставку изложбе коришћена је грађа из збирки БМС. Изложба је представљена у две целине. Приказана су Балзакова дела на француском језику и преводи на српски, а у другом делу је представљена литература о Балзаковом животу и стваралаштву домаћих и страних аутора.

Оноре де Балзак, један од твораца француског реализма, рођен је у Туру 1799. године, исте године када су рођени Хајне и Пушкин. Његово стваралаштво садржи око сто књига у којима је представио преко две хиљаде ликова из свих друштвених средина, разних темперамената и карактера, које покрећу разнолике побуде од новца до власти, од љубави и идеализма до слепих нагона и бруталне експлоатације. Оштро је уочио противречност новог друштва и наслутио његов будући развој, праћен рево-

луцијама, почев од 1848. године. У његовој згуснутој и напетој прози укрштају се главне одлике његовог времена: неповратно пропадање остатака феудалног друштва, опадање револуционарних грађанских и републиканских идеала и напредовање капиталистичког система. Балзаков реализам је свеобухватан. Његови јунаци нису никад беживотне демонстрације политичких и филозофских гледања, или фигуре издвојене из контекста друштва, то су животне, заокружене личности, чије су страсти, хтења, преламања и кризе добоко повезани с друштвеним компонентама. Балзакови романи, под заједничким именом *Људска комедија*, имају вредност социолошке студије и представљају дубоку социјалну критику друштва онога доба. Најпознатија дела су му *Евџенија Гранде*, *Чича Горио*, *Гойсек*, *Изгубљене илузије*, *Сељаци*, *Рођака Беџа*, *Голицаве њриче* и др.

ДВЕСТО-ГОДИШЊИЦА РОЂЕЊА А. С. ПУШКИНА

Александар Сергејевич Пушкин рођен је 6. јуна 1799. године у Москви у племићкој породици, од оца Сергеја Љвовича, гардијског официра, и мајке Надежде Осиповне, рођене Ханибал (унуке А. П. Ханибала, сина етиопског кнеза приспелог у Русију око 1706. године). Одрастао у културној средини, окружен књигама из богате породичне библиотеке и очевим пријатељима, познатим посленицима културног и литерарног живота тога времена, млади Пушкин стиче значајну основу за даљи живот и стваралаштво.

Период од 1811. до 1817. године проводи у лицеју у Царском Селу (данас град Пушкин), где се уз учење и писање првих песама сусреће и дружи са будућим декабристима. Узавреле младалачке крви, са осећањима за правду, врцавог ума, прихвата декабристичке идеје и нарастање свеопште патриотске и националне свести изазване историјским догађањима 1812. године.

По окончању лицеја, ступа у службу Колегија спољних послова у Петербургу и интензивно почиње са стваралачким радом, а 1820. године завршава поему *Руслан и Лјудмила* и низ других стихова. За своје стваралаштво, које власт оцењује као „политичко и антирелигиозно”, по наређењу Александра I, бива упућен на своје прво прогонство, на југ Русије. Тамо се сусреће са познатим

декабристима: Давидовим, Орловим, Рајевским и ствара чувене лирске песме, поему *Кавкаски заробљеник* и започиње поему *Циџани*.

Биста А. С. Пушкина, рад др Владимира Јокановића

Године 1824. ново наметнуто пребивалиште постаје му породично имање Михајловско. Пушкин и у својим прогонствима ствара врхунска дела: *Евџенија Оњеџина* и *Бориса Годунова*.

После разбијања декабристичког устанка, по наређењу Николаја I бива враћен из прогонства. Пише *Полтаву* и активно учествује у стварању часописа *Литературнаја газетџа* А. А. Делвиџа.

Године 1830. добија руку Наталије Николајевне Гончарове и занесен личном срећом и стваралачким заносом, проводи јесен у Болдину, завршавајући *Евџенија Оњеџина*, *Повести Белкина* и мноштво лирских стихова.

Следећу годину борави у Петербургу, жени се са Н. Н. Гончаровом, са којом је до краја живота изродио две кћери и два сина. Ту су свет угледала и дела: *Пикова дама*, *Бронзани Коњаник*, *Историја Пуџачова*.

Дворска клика и надаље не подноси упорног, слободољубивог песника и тражи начине да га дефинитивно одстрани. Погодну ситуацију и личност проналази у француском емигранту Дантесу, који јавно кокетира са лепом и младом Пушкиновом женом. Уз сву генијалност и одважност,

Пушкин је имао у себи и тада врло цењено витештво. Изазвао је на двобој противника који је укаљао породичну част. У неравноправном двобоју, у којем је један од учесника био вичан перу а други пиштољу, Пушкин бива смртно рањен и умире 10. фебруара 1837. године у Петербургу. Сахрањен је у Свјатогорском манастиру.

Умро је човек у чијем су се стваралаштву нашле највеће духовне вредности нације. „Сунце наше поезије је зашло”, рекао је на дан смрти В. Ф. Одојевски.

Оставио је Пушкин неизбрисив, вечити траг у руском језику и књижевности. Својим стваралаштвом је установио норму руског књижевног језика и неугасивим лучом осветлио путеве потоњим великанима руске књижевности од Гогоља, Тургењева, Толстоја, Достојевског, Чехова, до данашњих дана.

Задужио је својим стваралаштвом и целокупну словенску и светску књижевност и постао инспирација у разноликим уметностима: музичким, драмским, ликовним.

Пушкин је, после одласка у вечност, непрестано присутан у свим порам културног живота, ове године јубилеја, двестогодишњице рођења још и више. Библиотека Матице српске се прикључила овом значајном, светском културном догађају, изложбом *Александар Сергејевич Пушкин 1799-1837*.

Изложба је постављена у витринама испред Свечане сале Матице српске од 7. јуна до 9. јула 1999. године.

Изложене су књиге из збирки БМС груписане у пет целина: сабрана дела А. С. Пушкина на руском и српском језику; дела на руском језику; дела на српском језику; дела на осталим језицима и литература значајних аутора о животу и делу Пушкина.

Изложбу употпуњава и биста А. С. Пушкина, рад и поклон др Владимира Јокановића.

Штампан је и каталог у коме су пописане све изложене књиге. Каталог садржи 102 јединице хронолошки распоређене у две целине: дела Пушкина и литература о њему. Уместо предговора, укомпоновани су текстови познатих пушкиниста: Милорада Павића, Јурија М. Лотмана, Исидоре Секулић, Петра Митропана, Кирила Тарановског и Саве Пенчића.

Аутори изложбе и каталога су библиотекарки БМС Татјана Јазић-Савин и Марија Јованцаи.

Татјана Јазић-Савин

БЕСЕДА О ПУШКИНУ

Матица српска је поводом двестогодишњице Пушкиновог рођења приредила свечани програм 30. јуна ове године. О Пушкиновом животу и стваралаштву беседио је проф. др Витомир Вулетић, а наслов његовог излагања био је *Пушкинов сјоменик нерукојворени*. Својим учешћем програм су обогатили тенор Славољуб Коцић, уз клавирску пратњу Милице Вукмановић, као и Анжела Прохорова, постдипломац и Весна Тегелтија студент четврте године руског језика са Филозофског факултета у Новом Саду, које су говориле Пушкинове стихове. Том приликом др Владимир Јокановић уручио је Миру Вуксановићу, управнику БМС, бисту Александра Сергејевича Пушкина, која је након свечаности постављена у јавном каталогу БМС.

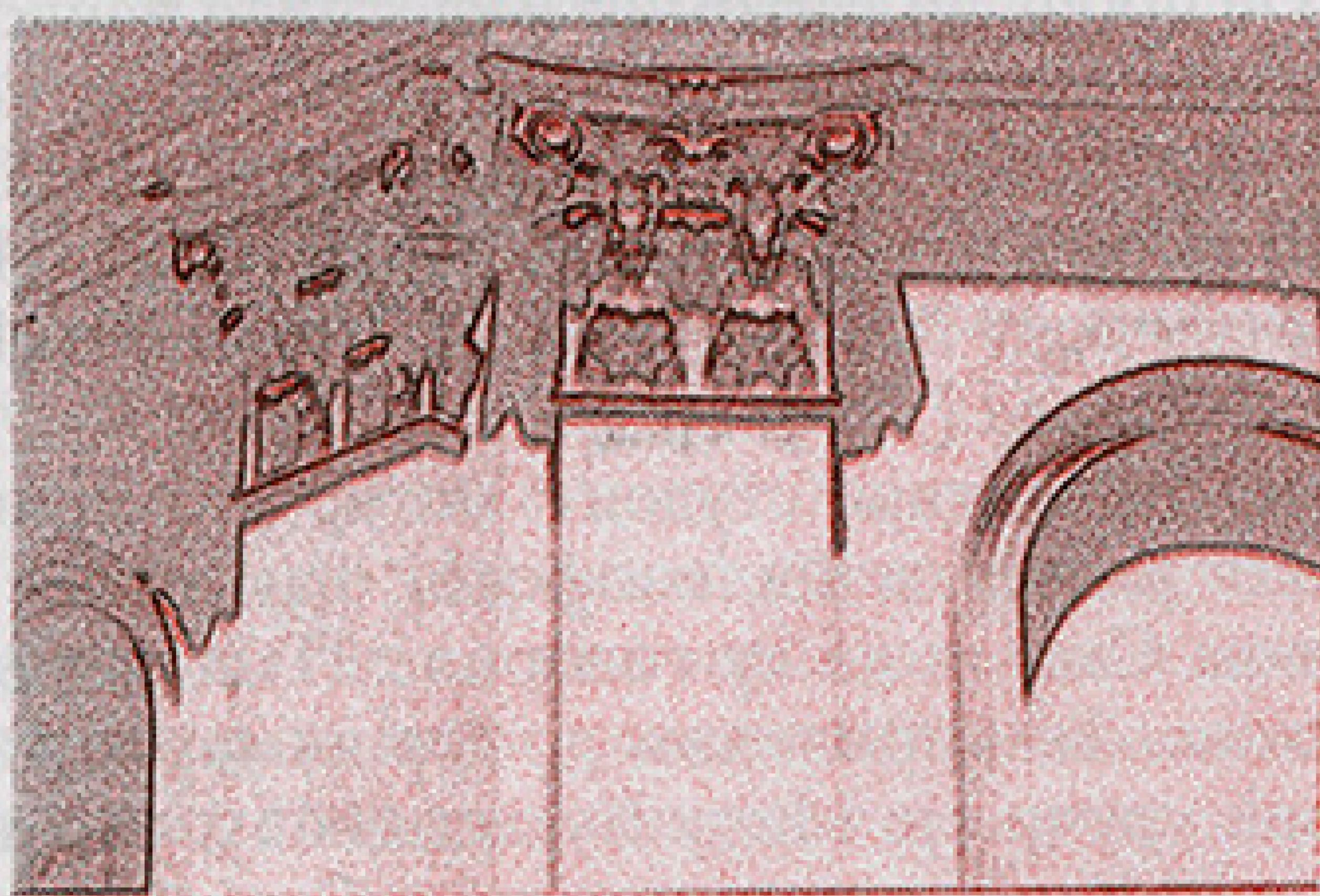
Професор Вулетић је истакао да се Пушкин с разлогом сматра великим почетком руске класичне књижевности 19. века. Према његовим речима, Пушкин је извршио утицај на целокупну руску књижевност онога доба у најразличитијим видовима, од тематике до језика и књижевне форме, од лирске поезије, преко драме до прозе и тако поставио темеље свему

Проф. др Вукобрат Вучковић

ономе што ће се догађати после њега. Пушкин је кроз национално ушао у срж општељудског, а његово дело је уметничка енциклопедија руског духа једне значајне епохе, енциклопедија мисли, осећања, дилема, осцилација, смелости, успона и колебања. Он је, сматра Вулкић, једна од најзначајнијих песничких и интелектуалних појава које је Русија дала човечанству.

ДЕСЕТ ГОДИНА ГОДИШЊАКА БМС

Нови број *Годишњака БМС*, свеска за 1998. годину, објављен је у ратним условима, у току агресије НАТО пакта на Југославију. Његово штампање је завршено 6. маја 1999. Овом свеском стручно гласило

БМС бележи мали јубилеј - десети број у својој обновљеној серији.

Годишњак је почео да излази 1977. године, а његов први уредник био је др Милан Пражић, ранији управник БМС. Од 1982. до 1988. године *Годишњак* није објављиван. Обновљен је свеском за 1989. годину, заслугом Мира Вуксановића, управника БМС и новог главног и одговорног уредника. Након његове уводне речи, објављен је Извештај о раду БМС за 1989. годину. Следе одабрани стручни радови неколицине радника Библиотеке, о којима Вуксановић каже: „И у тим текстовима може се запазити како покушавамо успоставити равнотежу између дуга према традицији (коренима и ранијем развоју) и спремности да имамо што разумљивији разговор са нашим и будућим временом. Зато су се заједно нашли описи четворојеванђеља и повеза књига, библиотекарства у сеоским условима, компјутеризације, коришћења светских база података...”

Текстови објављени у десет свесака *Годишњака*, на преко 2.300 страна, сведоче пре свега о континуираном расту и развоју БМС, кроз радове о актуелним стручним темама, портрете заслужних посленика српске културе, прилоге о раритетним публикацијама и другим збиркама БМС, приказе нових књига, преводе и библиографске радове. У *Годишњаку* су објављени текстови Катице Шкорић, Маре Тодоровић, Душка Вртунског, Жељка Вучковића, Радована Мићића, Олге Рудолф, Људмиле Иваз, Радована Шпириданова, Наде Ђокић, Милане Бикички, Виде Зеремски, Александра М. Петровића, Радивоја Додеровића, Силвие Дражић, Новке Шокице, Зинете Шабовић, Браниславе Аврамовић, Иванке Клајн, Ксеније Минчић-Обрадовић, Ксеније Светличић, Георга Јовановића, Марије Чурчић, Младена Лесковца, Марије Јованцаи, Љубице Бошковић, Ружице Симин-Допуђе, Драгице Мијовић, Весне Степановић, Душанке Исијанов, Корнелије Олар, Душице Грбић, Динка Давидова, Душана Попова, Вере Јерковић, Мата Пижурице, Ернестине Перковић, Божидара Ковачека, Ђорђа Утвића, Душана Белче, Мира Вуксановића, Лазе Чурчића, Десанке Стаматовић, Наде Јанковић, Драгомира Попновакова, Радивоја Стоканова, Стевана Бугарског, Кате Мирић, Наде Новаков, Штефаније Маћко, Мирјане Брковић, Финке Пјевач, Бранислава Ковачевића, Гордане Ђилас, Иване Мразовић-Радовић, Јелене Ковачек, Јасне Карталовић, Јасмине Грковић-Мејдор, Мирослава Панћића, Наде Вујић, Зорке Вешовић, Никше Стипчевића, Бранислава Брборића, Александре Вранеш и Владимира Отовића. Пажљивим одабиром тема,

поузданошћу стручног и научног приступа, редовношћу излагања, *Годишњак БМС* у последњих десет година изборио се за запажено место не само у библиотекарској, већ и у широј културној јавности.

Из Библиотеке Матице српске
у Новом Саду

Десети број Годишњака

Годишњак Библиотеке Матице српске за 1998. десети број у новој серији (покретач и уредник Миро Вуксановић), објављен је у ратним условима.

Та јубиларна свеска са 328 страница, поред извештаја о успешном раду Библиотеке Матице српске у 1998. и имена њених дародаваца у тој години, садржи и 27 стручних и научних радова, превода текстова из страних часописа и приказа књига.

У тематском кругу радова посвећених историји књиге Радован Мићић пише о Тихомиру Остојићу и Библиотеци Матице српске, Гордана Ђилас о Библиотеци Матице српске и Милутину и Милети Јакшићу, Лазар Чурчић о тителском примерку Мишеја Бождара Вуковића, Душица Грбић о карактеристикама два ретка рукописа, Катица Шкорић о језику у два прилога рукописног акатиста, Александар М. Петровић о Шафариковој расправи о пореклу Словена, Мирјана Брковић о записима на старим штампаним књигама, Јелена Ковачек о Радомиру Радојкову у Матици српској и Георг Јовановић о заштити хиландарске ризнице.

Зорка Вешовић детаљно информиса о функционисању АГРИС-а, Међународног информативног система за пољопривредне науке и технологију, а Љубица Бошковић анализира читање и структуру читалаца у Библиотеци Матице српске.

У блоку који садржи текстове из иностране савремене библиотекарске литературе, објављени су преводи Олге Рудолф, Људмиле Ивас, Иванке Клајн, Жељка Вучковића, Ксеније Светличић и Душка Вртунског.

Публиковани су осврти Мирослава Пантића, Никше Стигчевића, Бранислава Брборића и Лазара Чурчића на књигу Милоша Јевтића Библиотекари, Радована Мићића - на књигу Душана Ј. Мартиновића о Цетињској читаоници, Александре Вранеш - на књигу Гордане Ђилас Шест посленика Библиотеке Матице српске, те Жељка Вучковића - на књигу Љиљане Спасић О књигама и с њима.

Садржајно разноврсне радове у Годишњаку заокружује књижевноисторијски текст Владимира Отовића Његошеви славуји.

К. Д.

Уз главног и одговорног уредника Мира Вуксановића, од првог броја нове серије часописа у уредништву су били Душица Грбић и Радован Мићић. Чланови редакције били су и Силвиа Дражић (1989-1994), Душанка Исијанов (1989-1992), Бранислав Ковачевић (1989-1993), Душко Вртунски и Жељко Вучковић од 1993. године.

Десети број *Годишњака* приказан је у новосадском *Дневнику* 20. јуна и у Културном додатку београдске *Полијике* 26. јуна 1999. године. Објављујемо факсимил приказа у *Полијици*.

НОВА КЊИГА У СЕРИЈИ

ЋИРИЛСКЕ РУКОПИСНЕ КЊИГЕ БМС

АКАТИСТИ.

СТИХОЛОГИЈЕ.

БОГОРОДИЧНИЦИ.

Седма књига у серији Ћирилске рукописне књиге Библиотеке Матице српске са насловом *Акаџисџи. Сџихолоџије. Боџородичници* објављена је у ратним условима.

У делу *Каџалоџ* у складу са савременим археографским принципима детаљно је описано 14 рукописа од 16. до 18. века. Надовезујући се на описе из претходних томова описи овог тома теку од броја 50 до 63, а распоређени су тематски у три целине: *Акаџисџи* (8), *Сџихолоџије* (4), *Боџородичници* (2). Аутори каталога су Душица Грбић, Катица Шкорић, Мирослава Гроздановић-Пајић (опис водених знакова) и Станимир Јакшић (консултант у опису садржаја).

У одељку *Научни џрилози*, који следи иза *Каџалоџа* публиковано је осам радова, који са разних аспеката ближе осветљавају описане рукописе: Љупка Васиљев, *О џисарима, илуминацији и џовезу рукописних акаџисџа, сџихолоџија и боџородичника из збирке Библиоџеке Маџице срџске*, Душица Грбић, *Палеоџрафске одлике рукописне Каџавасије из 1710/20. џодине*, Душица Грбић, *Неки рускословенски елементи у рукопису Акаџисџи Пресвџој Боџородици и друџи боџослужбени садржаји*, Душица Грбић, *Нека заџажања о рукописима РР I 71 и РР I 72 Библиоџеке Маџице срџске и Зборнику из 1727. џодине у збирци Радослава Груџића, Јасмина Грковић-Мејдор, О џрисџуџу исџиџивању слоџеница у срџкословенском језику (на џраџи рукописа РР I 28)*, Наташа Драгин, *Фонеџске и морфолошке одлике Седмичноџ окџоиха с Акаџисџиом Пресвџој Боџородици из XVII века*, Светлана Томин, *Изворни срџски акаџисџи*, Катица Шкорић, *Фонеџске одлике рукописноџ Акаџисџа Госџоду Исусу Хрисџу и Пресвџој Боџородици и друџих боџослужбених садржаја из збирке Библиоџеке Маџице срџске*.

Редактор каталога и научних прилога је проф. др Вера Јерковић, а уредник ове публикације са 249 страница и 15 црнобелих илустрација је Миро Вуксановић, управник Библиотеке Матице српске.

Послови на опису богате збирке рукописних књига Библиотеке Матице српске настављају се тематским редоследом, а наредни том у поменутој серији биће посвећен молитвеницима и требницима.

БИЛТЕН ПРИНОВЉЕНИХ КЊИГА НА СТРАНИМ ЈЕЗИЦИМА

У издању БМС објављен је нови *Билтен приновљених књига на страним језицима*, број 1 за 1999. годину. Публикација садржи каталогски опис 757 књига, које прати ауторски регистар. Припремљена је у ратним условима, као испис из електронског каталога Библиотеке.

БМС у својим збиркама има 250.000 књига на страним језицима. Од 1986. Библиотека два пута годишње издаје *Билтен*, који садржи селективан попис књига страних издавача набављених куповином, разменом, поклонима или депозитом ФАО и УНЕСКО, као и издања штампана на страним језицима у нашој земљи који стижу обавезним примерком. Од 1990. године *Билтен* се израђује на основу електронске базе БМС.

Аутори билтена су Нада Лазић, Љубица Мањоловић, Марија Маховац, Ката Мирић, Јелена Станић, Верица Шево, Татјана Казинци и Маргита Киш, библиотекар Библиотеке.

ОБЕЗБЕЂЕНА СРЕДСТВА ЗА РАЗМЕНУ

БМС већ дуги низ година остварује успешну сарадњу са преко 240 институција у 44 земље света. Најзначајнији део те сарадње чине размена домаћих књига и часописа за иностране публикације. То је најпоузданији начин да наша књига допре у свет. Такође, велики део иностраних публикација које добијамо у размену, чине књиге које говоре о нама. БМС је током 1998. године од националних библиотека, академија наука, универзитетских и специјализованих библиотека широм света примила 1.623 књиге и 2.750 бројева периодике. За узврат партнерима у размени упућене су 3.883 књиге и 5.280 бројева периодике. У овај број укључене су и публикације послате на поклон славистичким центрима и лекторатима за српски језик, као и српским библиотекама у Мађарској и Румунији.

Размена публикација остварује се захваљујући подршци републичког Министарства културе. Министарство је у јуну 1999. године позитивно одговорило на захтев БМС и обезбедило 70.000 динара за ову намену, а убудуће ће слати месечне износе. Захваљујући овим средствима размена није прекинута ни током рата, када су *Летопис МС*, *Годишњак БМС* и друга издања упућена на више од 100 адреса у свету.

П О Р Т Р Е Т

РАДИВОЈ ДОДЕРОВИЋ

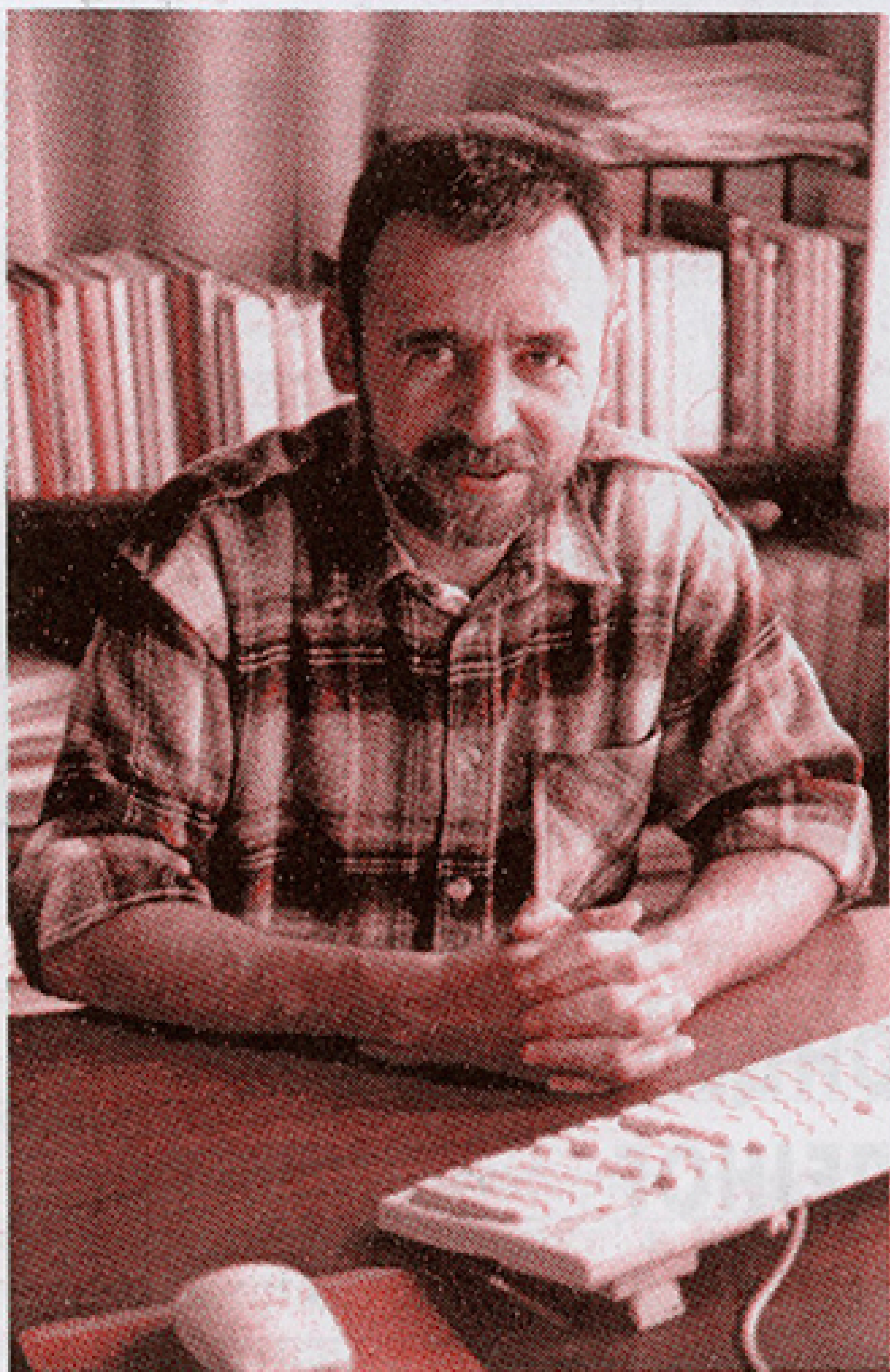
Радивој Додеровић, библиотекар БМС, рођен је 24. октобра 1958. године у Новом Саду, где је завршио Гимназију „Јован Јовановић Змај”. Дипломирао је на Филозофском факултету у Новом Саду на Групи за југословенску и општу књижевност. На истој катедри је похађао и постдипломске студије. Своје прво радно искуство стекао је у Нолитовој књижари „Јован Јовановић Змај”. Након тога је предавао српски језик у Основној школи „Иво Лола Рибар” у Новом Саду.

Радивој Додеровић се запослио у БМС јануара 1989. године, у Одељењу за набавку и евиденцију библиотечког материјала. Своја прва библиотекарска искуства и стручна знања стекао је од Марије Чурчић, библиографа, Маре Тодоровић, библиотечког саветника, Наде Ђокић, тадашњег руководиоца Одељења за заштиту библиотечког материјала и Радована Мићића, информатора. Истиче да је остварио лепу сарадњу и са колегама Маријом Јованцаи, библиографом, Миром Поповић, библиотекарском, и Душком Вртунским, руководиоцем Рефералног центра. Стручни библиотекарски испит положио је исте године, одбравивши рад *Каталог српске периодике у БМС: новине и часописи до 1867. године*.

Радивој Додеровић, на основу прегледа домаће библиографије, издавачких каталога и понуде, ради попуно збирки БМС домаћим публикацијама путем куповине, поклона и размене. Од доласка у БМС набавио је 476 књига од XV до краја XIX века и преко 12000 књига из XX века. Комплетира и попуњава збирку периодике као и посебне збирке. Од 1994. године је руководио Одељења набавке и размене, са прекидом током 1997. и 1998. године. Повремено ради на пословима размене публикација са немачким, романским и мађарским говорним подручјем, која овог тренутка обухвата 120 институција. Пратећи издавачку продукцију договара се о потребама, обиму и садржају набавке и размене публикација.

Колега Додеровић је у *Годишњаку БМС* објавио неколико радова - *О попуњавању фонда периодике у БМС (1991)*, *Личне би-*

блиоџеке у БМС (1992), са Силвиом Дражић и Драгицом Мијовић, и *Вести о Србима у листу* Славеносербскија ведомости (1994). За *Годишњак БМС* као и за *Вести - гласило БМС* редовно припрема имена дародаваца БМС. Аутор је значајних изложби поводом два века књижарства и штампарства у Новом Саду, о Јосипу Јурају Штросмајеру и Данилу Кишу.

Радивој Додеровић је имао саопштење на осмим Сусретима библиографа у спомен др Георгија Михаиловића у Инђији са темом *Вести о Србима у Новинама Стефана Новаковића и именовани и предметни регистар о Србима у Новинама Стефана Новаковића*. Учествовао је на семинару *Информације 98* на Копаонику, 1997. године. На Скупштини Заједнице библиотека Универзитета у Крагујевцу, октобра 1998. године, чија тема је била *Набавка публикација: проблеми деведесетих*, имао је заједничко саопштење на тему *Циљеви и принципи размене публикација у БМС*. Овај рад објављен је у информативном гласилу Заједнице библиотека *ИЗБУС*. На стручном скупу у Суботици са темом *Улога регионалне сарадње у развоју библиоџекарства* колега Додеровић поднео је саопштење *Библиоџека Матице српске и Срби у Мађарској и Румунији*. Посетио је Сајам антикварне књиге у Паризу јуна 1991. године.

Своје послове Радивој Додеровић обавља савесно и педантно.

ПРОСТОРНО

УРЕЂЕЊЕ

БЛОКА

ОКО

МАТИЦЕ

СРПСКЕ

Регулациони план блока Библиоџеке Матице српске у Новом Саду

Простор у окружењу објекта Матице српске представља изузетно значајан сегмент града, део његовог урбаног и архитектонског наслеђа. Сам објекат, пак, својом архитектонском и амбијенталном вредношћу, самим физичким корпусом и, свакако, значајем функције представља доминанту и репер у простору.

План за уређење простора у окружењу објекта Матице српске* урађен је уз предвиђање развојног програма ове институције, посебно Библиотеке Матице српске, али уз максимално поштовање наслеђене урбане матрице и архитектонских вредности у окружењу, па и самог објекта Матице. Оптимално решење искристалисано је кроз могућност формирања новог приступног правца, бочно од постојећег објекта Матице, ка улици Хацића Светића. Овим су створени услови за формирање новог тракта у унутрашњости блока, али са адекватним приступом за одвијање основне функције и приступ корисника уз неопходан мир, какав захтева Библиотека и њене читаонице. Поред тога оваква позиција комуникације обезбеђује повољне услове за дискретно уклапање техничког блока у нови објекат на крајњем северозападном делу парцеле, као и приступ гаражи у подрумској етажи.

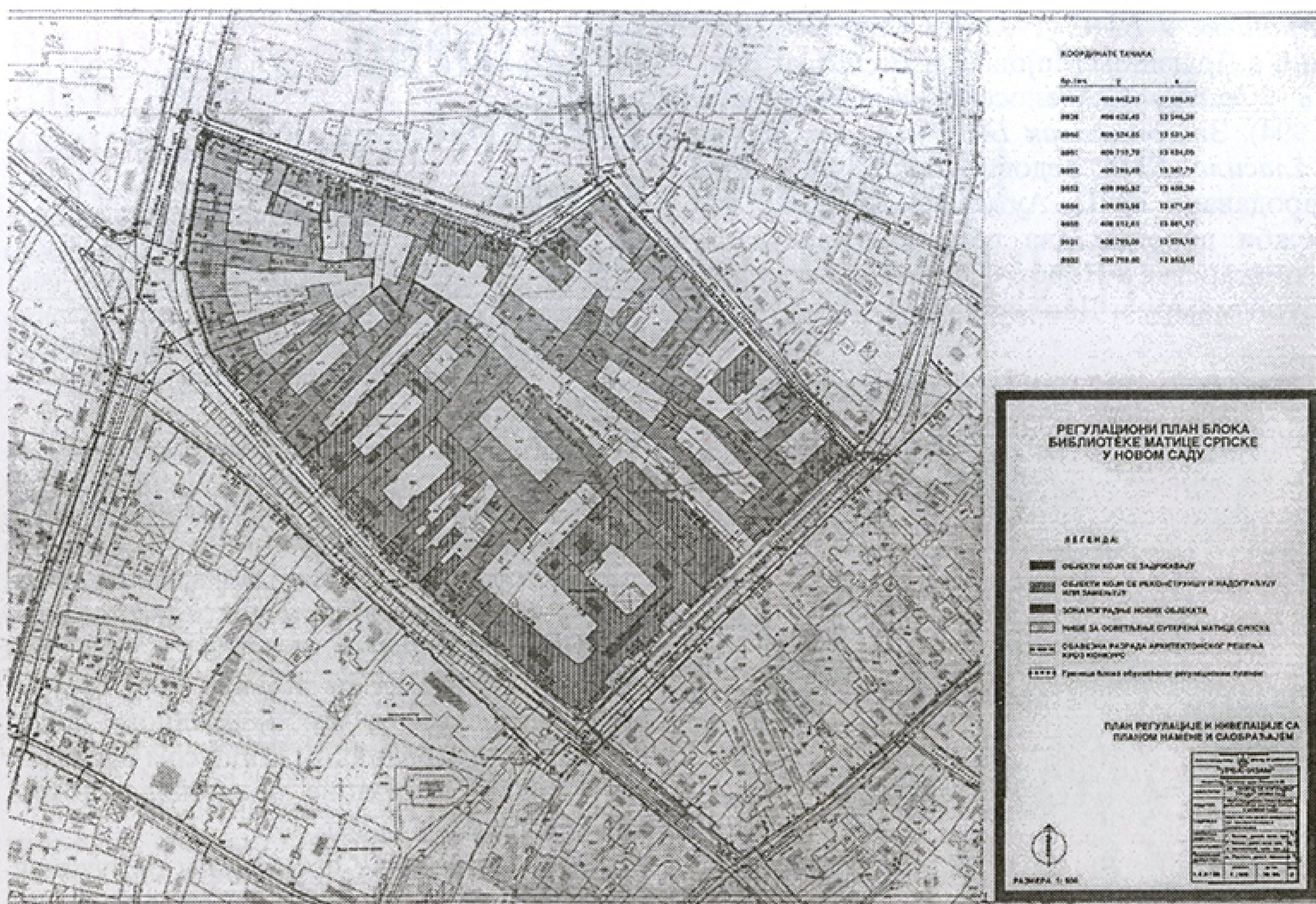
Ради формирања целине у овако релативно ограниченим просторним условима планом је предвиђено и формирање новог приступа са Трга Тозе Марковића изградњом уличног тракта на неизграђеном делу уз постојећи објекат Матице и на месту објекта број 4.

Овако формирана целина комплекса Матице српске са низом објеката на Тргу Тозе Марковића од броја 6 до 14 чине основни просторни сегмент.

Преостали део простора планом је предвиђен за реконструкцију, замену или надоградњу објеката по појединачним

* Регулациони план урађен је у ЈП „Урбанизам”, Завод за урбанизам у Новом Саду, октобра 1998. године.

парцелама. На сегменту регулације према раскрсници Трга Тозе Марковића и Темеринске улице планирано је повећање спратности ради уједначавања висине са објектом Занатског дома. Карактер овог простора је више јавни, оријентисан ка спољним корисницима.

Уз Светићеву и Стеријину улицу планом се предвиђа очување мирног стамбеног карактера улица, ниске спратности, где ће се крајњи циљ плана остварити надограђивањем (једне етаже) или заменом објеката по парцелама.

Уређењем простора у складу са описаним концептом обезбеђује се очување традиционалне урбане матрице и затечених архитектонских вредности, и стварају оптимални услови за одвијање свих функција. Са посебном пажњом планирана је доградња објекта Матице српске.

Упркос далеко скромнијем просторном потенцијалу на располагању Матици него у претходном периоду планирања, овим решењем је дефинисан оквир за испуњење свих потребних услова.

Сви детаљи биће разрађени кроз идејно-архитектонско решење.

Гордана Ђилас, дипл. инж. арх.

КОНЦЕПТ ИДЕЈНОГ РЕШЕЊА ЗГРАДЕ БМС

Непосредан задатак који је постављен пред пројектанта од стране Инвеститора је обезбеђење простора за рад Библиотеке Матице српске.

Тај задатак је захтевао идејно-програмску анализу свих потреба БМС за њен будући развој као националне библиотеке.

Наслеђено стање у објектима постојеће Библиотеке састоји се из ненаменски грађене зграде, коју Библиотека делимично користи, и дограђеног анекса који је решио тадашње потребе проширења.

Садржаји задати пројектним задатком пројектовани су у склопу целога блока новог објекта БМС, и тек извођење комплетног објекта представљаће јединствену функционалну целину.

Ипак се веома водило рачуна, те су целине и фазе тако пројектоване да се надограђују на постојеће садржаје (стари објекти) збрињавајући прво књиге (и њене „сервисе”), а одмах затим и читаоца и његове потребе.

Првом фазом изградње Библиотеке обезбеђује се део најнеопходнијег простора за смештај књига (4.300 м²).

Приликом израде програма и приликом постављања идејно програмског концепта водило се рачуна и о укључивању постојећег објекта Библиотеке, у јединствено просторно функционалну целину.

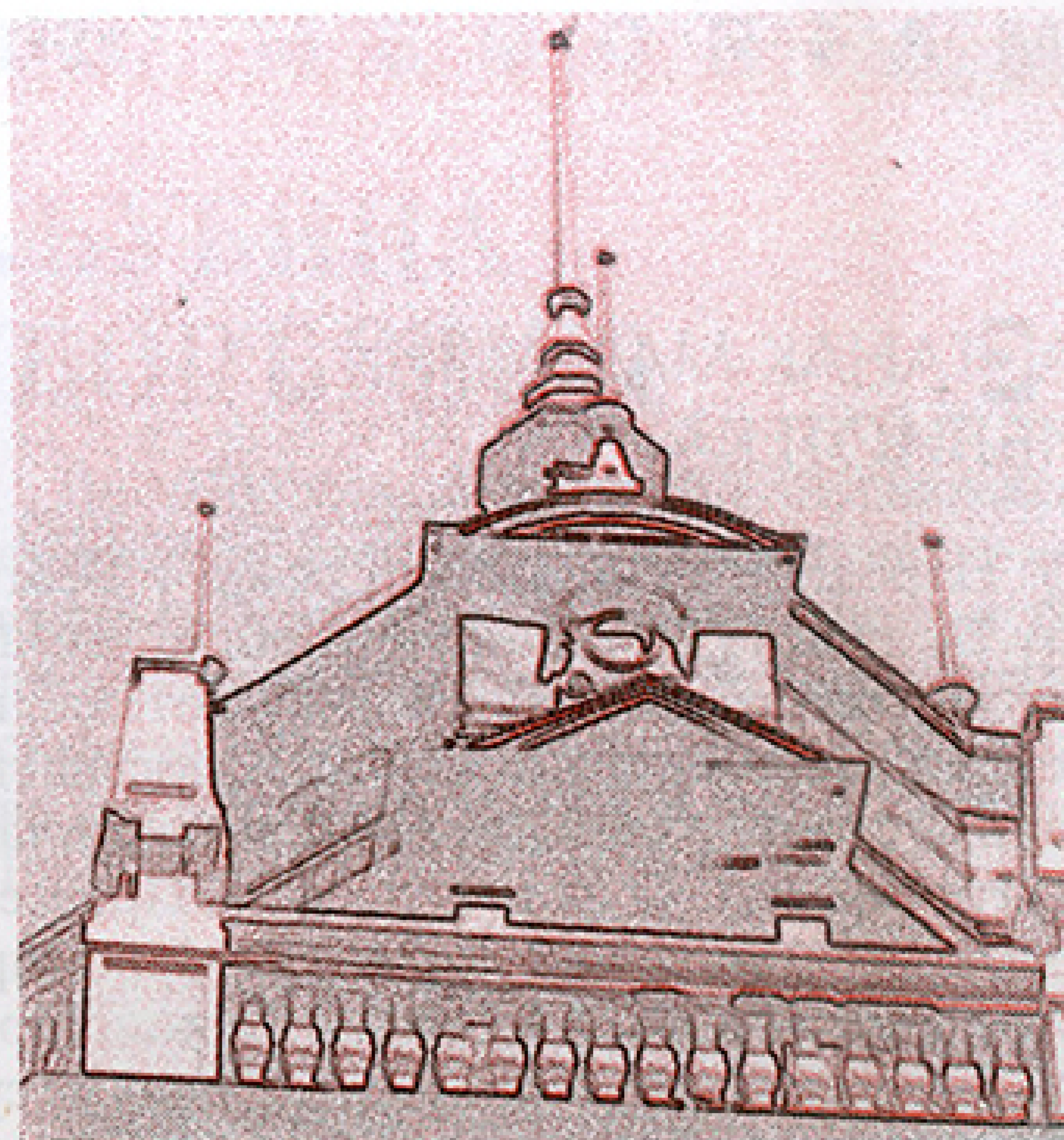
У садржаје будуће зграде Библиотеке укључена су и оба „атријума” старог објекта која ће се наткрити и претворити у јединствен простор Библиотеке (читаоница, изложбени простор).

Радећи на студији урбанистичко-архитектонске поставке и композиције блока, функционалном концепту будућег објекта Библиотеке, и студији архитектоники „старог” објекта Библиотеке и његове величине и по габариту-волумену и по архитектури дошло се до показатеља који су усвојени и примењени у пројекту, а то су:

- значај и положај „старог” објекта у приказу развоја архитектуре града је велики и треба га у архитектонском обликовању будућег габарита новог објекта Библиотеке поштовати;

- габарит новог објекта у обе целине (посебно прве) по ободу комплекса задржати на висини венца (испод крова) „старог” објекта;

- таквим третманом габарит „старог” објекта неће бити „притиснут” и на одређен начин ће задржати своју доминантност и обележје времена у коме је настао;

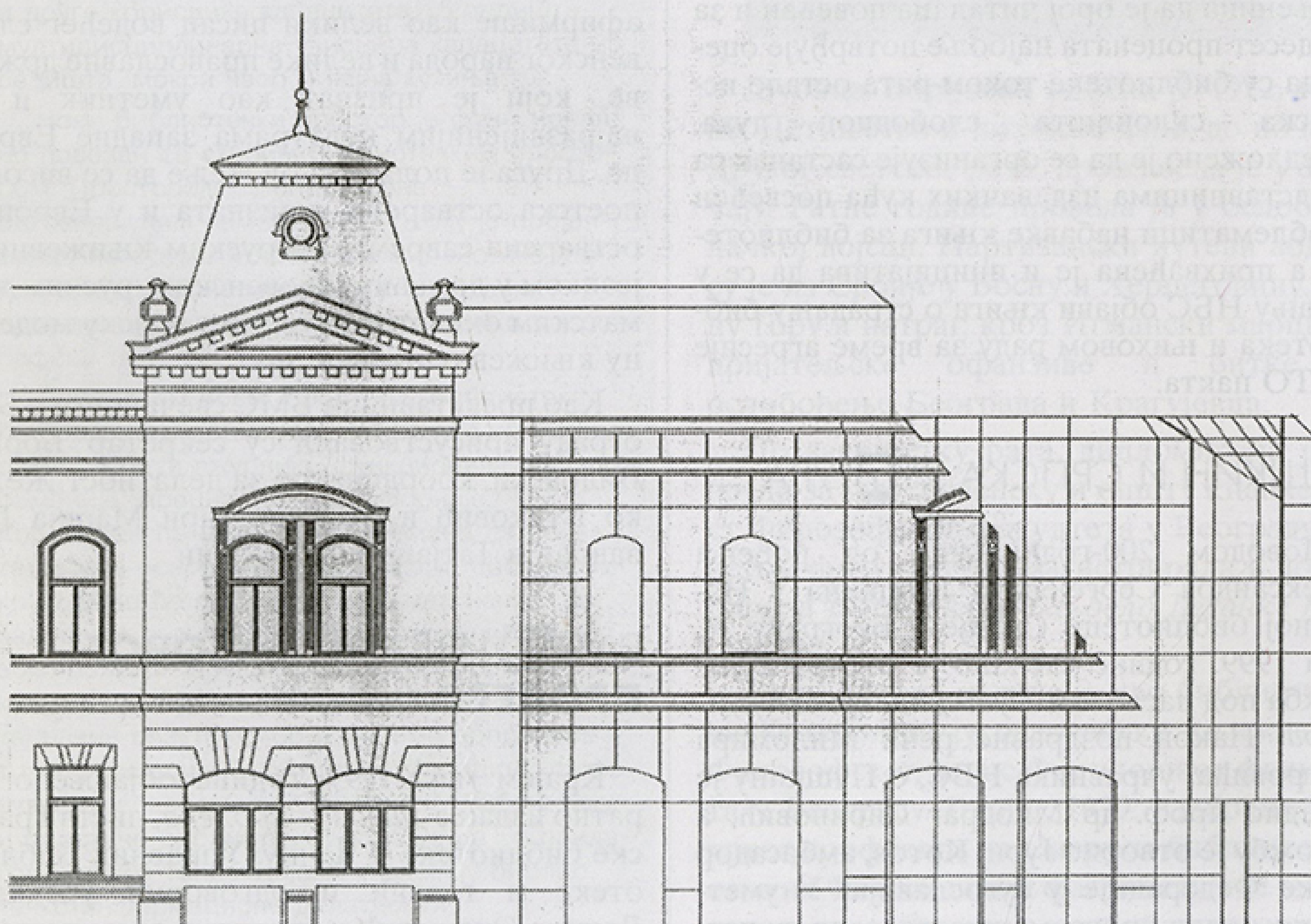
- везе „старог” и „новог” објекта морају у контакту бити веома „меке”;

- габаритом и волуменом па и архитектуром „стари” објекат представља само мањи део комплекса будуће Библиотеке, те његова архитектоника не може имати пресудан утицај на архитектонику новог дела комплекса Библиотеке;

- у архитектури новог дела блока примењени су елементи „старог објекта” али у духу архитектуре и материјала времена у коме нови објекат и настаје.

У спољној обради објекта примењена су два материјала, камен и стакло.

Пројектант
Дипл. инг. арх. Милан Марић

САСТАНАК МАТИЧНИХ БИБЛИОТЕКА

У Народној библиотеци Србије у Београду 24. јуна 1999. године одржан је састанак директора матичних библиотека и представника матичних служби, посвећен анализи стања у библиотекама по окончању агресије НАТО на нашу земљу. председавао је управник НБС Миломир Петровић, а као представници Министарства културе у раду седнице учествовали су мр Бранислав Брборић и Светлана Радан. Из БМС састанку су присуствовали секретар Ђорђе Виловски и координатор за делатност Жељко Вучковић.

Према *Информацији о райној штети на објектима народних библиотека Србије*, коју је припремило Одељење за развој НБС, у 18 народних библиотека тешко су оштећене библиотечке зграде, инсталације и збирке. Најтеже је страдала Градска библиотека у Приштини којој је оштећена кровна конструкција, напукли зидови, избијени прозори и врата и уништене 563 књиге.

У дискусији су изнети бројни примери који сведоче да су библиотеке успешно радиле у условима ратног стања и дале свој допринос супротстављању агресији и ширењу истине о мотивима и последицама рата. Чињеница да је број читалаца повећан и за двадесет процената најбоље потврђује оцену да су библиотеке током рата остале истинска склоништа слободног духа. Предложено је да се организује састанак са представницима издавачких кућа посвећен проблематици набавке књига за библиотеке, а прихваћена је и иницијатива да се у издању НБС објави књига о страдању библиотека и њиховом раду за време агресије НАТО пакта.

ПУШКИН И СРПСКА КУЛТУРА

Поводом 200-годишњице од рођења Александра Сергејевича Пушкина у Народној библиотеци Србије у Београду 24. јуна 1999. године свечано је отворена изложба под насловом *Пушкин и српска култура*. Након поздравне речи Миломира Петровића, управника НБС, о Пушкину је беседио проф. др Миодраг Сибиновић, а изложбу је отворио Јуриј Котов, амбасадор Руске Федерације у Југославији. У уметничком делу програма учествовали су пес-

ник Адам Пуслојић, драмски уметници Татјана Лукјанова, Јадранка Селец и Иван Јагодић, као и првакиња Београдске опере Вишња Павловић-Дракулић уз клавирску пратњу Срђана Јараковића.

Аутори изложбе *Пушкин и српска култура* и садржајног пратећег каталога су Нада Гајић-Златковић, Дубравка Симовић, Мирјана Станишић и Влада Миладиновић. Проф. др Миодраг Сибиновић у уводном тексту овако назначавача два битна аспекта, две основне линије Пушкинове афирмације и рецепције Пушкиновог дела у српској култури: „Једна је била мотивисана жељом и потребом да се Пушкин међу Србима афирмише као велики писац водећег словенског народа и велике православне државе, који је признат као уметник и у најразвијенијим културама западне Европе. Друга је полазила од жеље да се висока поетска остварења, призната и у Европи, остварена савременим руским књижевним језиком у домаћим, словенским, руским тематским оквирима, унесу и у српску модерну књижевну продукцију.”

Као представници БМС свечаности у Београду присуствовали су секретар Ђорђе Виловски, координатор за делатност Жељко Вучковић и библиотекар Марија Јованцаи и Татјана Јазић-Савин.

РАТНО ИЗДАЊЕ ДИСОВОГ ПРОЛЕЋА

Крајем маја 1999. године објављено је ратно издање *Дисовог пролећа*, листа Градске библиотеке у Чачку. Управник Библиотеке и главни и одговорни уредник Даница Оташевић у уводнику овом издању

пише: „А у Чачку Дисово пролеће склонили у срцу, у душу. Свако у себи носи по неку песму, чува стих. Роморе речи у гранама дрвећа код Дисовог споменика у дворишту Народног музеја, шири се мирис багрема у родном Заблаћу, у Дисовој библиотеци 'са очима изван сваког зла' расте нада да ће поезија и слобода победити силе зла.”

БИБЛИОТЕКА МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА ДОБИЛА НОВИ ПРОСТОР

Библиотека Медицинског факултета у Новом Саду добила је око 500 м² новог простора.

Библиотека је, у свим својим извештајима протеклих 20 година, констатовала да јој велики проблем представља недостатак радног, читаоничког и магацинског простора. С обзиром да Библиотека Факултета обавља све библиотечко информационе послове за потребе Факултета и свих клиника, института, завода, домова здравља и да је Централна медицинска библиотека за Војводину од 1981. године у оквиру Система биомедицинског научног информисања (СБМНИ), Факултет је радио пуних 15 година на стварању свих предуслова да се Библиотека просторно прошири. Ове 1999. године успело је садашњем руководству Факултета да, пре ратних догађања, доврши доградњу Библиотеке.

Нови простор је рађен по пројекту. Направљене су три радне просторије, читаоница за студенте капацитета 50 седишта, читаоница за наставно, научно, здравствено особље и друге кориснике капацитета 15 седишта, мултидисциплинарна учионица капацитета 25 седишта, мокри чвор и чајна кухиња.

Нови библиотечки простор је функционално повезан са старим библиотечким простором. Просторије су опремљене одговарајућим намештајем. У току је проширење, из старог у нови део Библиотеке, локалне и глобалне мреже, као и набавка додатне рачунарске, комуникационе и репрографске технике.

Добијањем новог простора, Библиотека ће пословати рационалније. Услуге корисницима ће бити ажурније, функционалније, савременије, прецизније и комфорније. Корисници ће моћи више времена да посвете својим основним пословима, а библиотечко особље ће моћи, на савремен начин, да задовољи све веће потребе корисника за брзом, релевантном и циљаном информацијом, као и потребу за примарним документом. На тај начин овај простор и опрема доприносе трансформацији Библиотеке Медицинског факултета у савремену електронску библиотеку и подстиче библиотечко особље да се прилагоди новим тенденцијама у развоју библиотечко информационе делатности.

IN MEMORIAM

ЉУБИЦА ЂОРЂЕВИЋ

Др Љубица Ђорђевић, пензионисани професор београдског Филолошког факултета, истакнути посленик српског библиотечарства, преминула је у Београду у седамдесетосмој години живота. Сахрањена је у родном граду Крагујевцу, 27. априла 1999. године.

Љубица Ђорђевић рођена је 1922. године. Детињство и школске дане, до почетка Другог светског рата, проживела је у завичају. Ратне године провела је у ослободилачкој војсци. Партизански путеви водили су је из Србије у Босну и Херцеговину, Црну Гору и натраг, кроз Игмански марш, непријатељске офанзиве и битке за ослобођење Београда и Крагујевца.

По завршетку рата, дипломирала је на групи за југословенску и општу књижевност Филозофског факултета у Београду. На истом факултету је магистрирала и докторирала тезом *Песничко дело Десанке Максимовић*.

Више година радила је као библиотекар на Катедри за југословенску књижевност Филозофског, данас Филолошког факултета у Београду. Године 1979. изабрана је за првог професора на Смеру за библиотекарство на Филолошком факултету, где је предавала *Основе библиотекарства*.

Учествовала је на више научних и стручних скупова у нашој земљи и у иностранству. За свој дугогодишњи научни, педагошки и стручни рад, за запажене доприносе теоријској и друштвеној афирмацији библиотекарства, 1988. године добила је највеће признање у овој области, Награду „Милорад Панић-Суреп”.

Стваралачки светови др Љубице Ђорђевић били су богати и разноодни. Поред библиотекарства бавила се библиографијом, књижевном историјом и критиком и поезијом. Објавила је више радова и књига, међу којима и монографију *Песничко дело Десанке Максимовић*, збирку песама *Самостјалан живој*, библиографске радове *Библиографија Српског књижевног гласника (1901-1914)*, *Библиографска грађа о Велибору Глигорићу*, *Био-библиографија др Вида Лајиковића*, *Библиографија дела Десанке Максимовић* и друге.

У исповедном исказу новинару Милошу Јевтићу, др Љубица Ђорђевић овако је објаснила свој научни, педагошки, јавни и стваралачки рад:

„Филозофија стваралаштва, као руководеће начело живљења, била је мој идеал. Неостварив или остварив, питање је, али идеалу се тежи. Остваривала сам онолико колико се објективно могло и колико сам умела.”

Принципијелно, достојанствено и строго, и према себи и према другима, др Љубица Ђорђевић поштовала је своја начела до краја живота.

ГЕНЕРАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ИФЛЕ

Овогодишња, 65. генерална конференција Ифле одржаће се између 20. и 28. августа у Бангкоку. Тема овог значајног међународног библиотекарског скупа је *Библиотеке - капије просвећеног света*, на којем ће учествовати преко 1500 библиотекара из целог света, а биће заступљене и следеће подтеме: *Учврстимо капије, Побољшање квалитета и квантитета информација, као и Укључивање у мрежу „Квалитет живота”*. Организатор конференције је Краљевски Конгресни центар на Тајланду.

ДАРОДАВЦИ

Објављивањем имена дародаваца који су Библиотеци Матице српске поклонили књиге и часописе током априла, маја и јуна 1999. године, желимо и на овај начин да им изразимо искрену захвалност.

Милана Бикицки (Нови Сад)
Драгутин Болић (Сремски Карловци)
Станиша Војиновић (Београд)
Сретен Вујковић (Бања Лука)
Момчило Ђ. Вукићевић (Нови Сад)
Вера Гавриловић (Београд)
Нада Галат (Београд)
Миомир Дашић (Подгорица)
Радивој Додеровић (Нови Сад)
Војислава Драговић-Тубић (Нови Сад)
Гордана Ђилас (Нови Сад)
Вишња Ђорђевић (Нови Сад)
Добрислав Ђуровић (Нови Сад)
Мићо Јелић Грновић (Владимирци)
Мирјана Ђекић (Рума)
Маргита Закић (Нови Сад)
Рајко Игић (Чикаго)
Јасна Јованов (Нови Сад)
Василије Јовановић (Нови Сад)
Георг Јовановић (Нови Сад)
Јован Јовановић (Нови Сад)
Мара Кнежевић (Сомбор)
Божидар Ковачек (Нови Сад)
Јелена Ковачек (Нови Сад)
Жарко Ковић (Нови Сад)
Средоје Лалић (Нови Сад)
Александра Љубинковић (Нови Сад)
Јелена Милојковић-Ђурић (Остин)
Ката Мирић (Нови Сад)
Илија Петровић (Нови Сад)
Стана Љ. Петровић (Београд)
Милош Д. Радојчин (Нови Сад)
Ана Рочкомановић (Ниш)
Милош Тадић (Нови Сад)
Радмила Тодић-Вулићевић (Приштина)
Весна Тодоровић (Нови Сад)
Стеван Ђирковић (Бор)
Владимир Н. Цветковић (Београд)
Живојин Д. Шестић (Београд)
Флорика Штефан (Нови Сад)
Агенција „Оскар” (Зајечар)
Амбасада Савезне републике Немачке (Београд)
Биотехнички институт (Подгорица)
Градска библиотека „Владислав Петковић Дис” (Чачак)
Градски одбор СПС-а (Нови Сад)
Графопапир Мијатовић-Драмлић (Шабац)
Дневник (Нови Сад)
Друштво архитеката Новог Сада
Друштво историчара уметности Србије (Београд)

École des Hautes Études en Sciences
 Culturelles (Токио)
 Завод за заштиту здравља (Суботица)
 Задружни савез Војводине (Нови Сад)
 Редакција часописа „Запис” (Мионица)
 Здравствени центар „Др Радивој
 Симоновић” (Сомбор)
 АД „Зобнатица” (Бачка Топола)
 Издаваштво „Братство” (Ниш)
 Институт за биологију ПМФ (Нови Сад)
 Институт за српску културу (Приштина)
 International Labour Office (Женева)
 ИФЛА (Хар)
 Књижевна омладина Србије (Београд)
 Матица српска (Нови Сад)
 ИП Матице српске (Нови Сад)
 Медицински факултет (Нови Сад)
 Међурејубличка заједница за
 културно-просветну дјелатност
 (Пљевља)
 Министарство културе Републике
 Србије (Београд)
 Народна библиотека (Пирот)
 Народна библиотека „Радослав
 Веснић” (Краљево)
 Народна библиотека Србије (Београд)
 Народни музеј (Панчево)
 Планинарско спортско друштво
 „Железничар” (Нови Сад)
 Редакција часописа „Поља” (Нови Сад)
 Пољопривредни факултет (Нови Сад)
 Правни факултет (Крагујевац)
 Правни факултет (Сарајево)
 Прометеј (Нови Сад)
 Републички завод за међународну
 научну, просветну, културну и
 техничку сарадњу (Београд)
 Редакција часописа „Руске слово”
 (Нови Сад)
 Славија (Нови Сад)
 Српска православна епархија сремска
 (Сремски Карловци)
 Српска православна епархија
 шабачко-ваљевска (Шабач)
 УНЕСКО (Париз)
 United States Institute of Peace
 (Вашингтон)
 Учитељски факултет (Врање)
 Факултет одбране и заштите (Београд)
 ФАО (Рим)
 Фармацеутски факултет (Београд)
 Филозофски факултет (Београд)
 Филозофски факултет (Ниш)
 Фонд за помоћ Србима „Тома
 Максимовић” (Нови Сад)
 Фонд за хуманитарно право (Београд)
 Херцег фест (Херцег Нови)
 Хелсиншки одбор за људска права у Ср-
 бији (Београд)
 Црногорска академија наука и
 умјетности (Подгорица)
 Школски ПТТ центар (Београд)

ИЗ СТРАНИХ ЧАСОПИСА

ПРИМЕНА УНЕСКОВОГ МАНИФЕСТА О ЈАВНИМ БИБЛИОТЕКАМА

Може ли једна мала брошура, неколико страна сажетог, визионарског текста поста-ти жив Манифест - стандард за све библио-теке широм света? Може ли представљати заједнички, свеобухватни по-глед на систем народних библиотека данас? Налазимо се у свету који се фундаментално мења, брзином коју тешко ко може да ра-зуме. Унесков трећи Манифест о јавним библиотекама усвојен је 1994. године. Мо-же ли овај докуменат заиста служити наз-наченим циљевима представљајући основне идеје о раду библиотека у Љусдалу у Шведској или 10.000 километара јужно, у Булавају у Зимбабвеу?

Без сумње, претходни манифести из 1949. и 1972. године помогли су већем разу-мевању и схватању важности народних би-блиотека за демократизацију и образовање у многим земљама, како на државном тако и на регионалном нивоу.

Унесков Манифест о јавним библиотека-ма био је у 1949. и у 1999. години докуменат идеја. Да би идеје претворили у практичне активности педесетих година Унеско запо-чиње са такозваним „моделима библиоте-ка” или „пилот библиотекама”.

Прва модел библиотека била је отворена 1951. године у Њу Делхију. Библиотека је требало да ради у духу Манифеста и служи као узор за развој библиотека у другим зем-љама. Пројекат је финансирао Унеско и влада Индије. Касније су такве библиотеке отворене у граду Меделин у Колумбији и Енгу у Нигерији. Ове три библиотеке биле су корак ка стварању образовних и култур-них институција у земљама трећег света.

Усвајањем трећег Манифеста 1994. годи-не добили смо опет међународни докуме-нат који изражава жељене циљеве у развоју библиотекарства. Манифест је упућен свим земљама чланицама, без обзира што су пу-теви до остваривања циљева веома разли-читих дужина. Три библиотеке су биле модели. Какав ефекат је постигнут и шта се дешавало? Да ли постоји потреба за сличним настојањима?

Унесков Манифест о јавним библиотекама има форму декларације и стога није обавезујући. Може да послужи као важна основа за разговор и као стандард за јавне библиотеке у Шведској и у свету.

Шведски национални савет за културу сматра да релативно богате земље носе велику одговорност служећи као узор за даљи развој библиотека према начелима Манифеста. Шведски национални савет за културу је тако 1995. године инцирао предлог да Градска народна библиотека у Љусдалу буде модел како за Шведску тако и за остали свет.

Пројектом је предвиђено: тестирање нових медија, већа улога у процесу образовања, развијање библиотеке као културног центра, развијање библиотеке као информативног центра у информатичком друштву и укључивање библиотеке у међународне мреже.

Коришћена су искуства претходних пројеката. Извештавање је постављено на досадашњим основама, а резултати су основа за дискусије, конференције, семинаре како са шведском тако и са међународном библиотечком јавношћу.

Први практични корак био је оцењивање Библиотеке у Љусдалу. У току од једне недеље вреднован је њен рад у односу на Унесков Манифест. Резултат није био неочекиван. Показало се да Библиотека у Љусдалу у свим важним деловима свога рада следи Унесков Манифест.

Постоје свакако и бројне тачке у раду Библиотеке у којима нису реализовани циљеви Манифеста и по којима би рад библиотеке требало побољшати. Финансијска средства школских библиотека су недовољна и постоји велика опасност удаљавања од стандарда. Видео филмови и компакт дискови су постали све важније допуне књизи и треба их приближити новим члановима.

Унесков Манифест инсистира на пружању услуга свима онима који из било ког разлога не могу лично да дођу у библиотеку. Библиотека у Љусдалу мора такође размотрити мере за задовољење потреба тих корисника. Библиотеке су уједно дужне да раде на проблемима писмености у шведском друштву. Шведске библиотеке као и Градска библиотека у Љусдалу треба да разраде начине којим би обухватили особе са тешкоћама у читању и писању.

Изузетно је важно говорити о циљевима Манифеста. То је задатак за оне који имају прилике да говоре о Манифесту у јавности и то би требало да чине што чешће, приликом разматрања буџета са политичарима или приликом описивања активности биб-

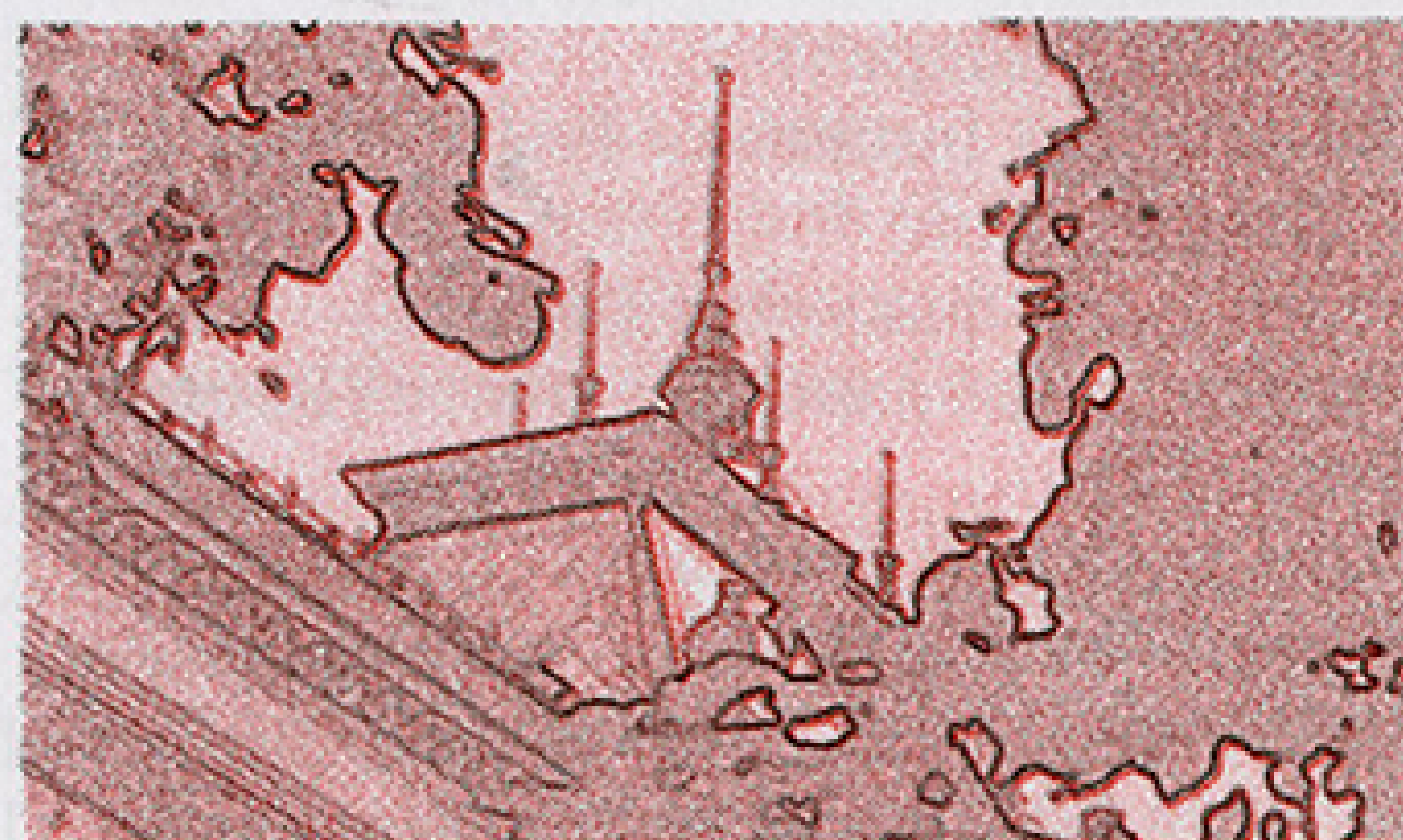
лиотеке. Не можемо очекивати да је Манифест опште позната ствар.

Најважнији задаци Библиотеке у Љусдалу су: створити и појачати читалачке навике код деце још од најранијих узраста, обезбедити грађанима приступ свим врстама информација о друштву и олакшати коришћење информационе технологије и унапредити знање о њеном коришћењу.

Радам на реализацији Унесковог Манифеста у Љусдалу активности и задаци библиотеке постали су много јаснији свима који доносе одлуке.

Када се општина Љусдал реорганизовала 1998. године, створене су четири области управе: образовање, социјалне услуге, заштита животне средине, техничка и питања просторног планирања; административне услуге, култура и библиотеке. Следећи нову визију, многе активности у култури су постављене управо у Библиотеку. Унесков Извештај из 1995. године *Наша стваралачка разноликост*, у коме се говори да култура треба да карактерише све активности у општини, имао је велики одјек у Љусдалу.

Библиотека је тако добила предност: политичари су је видели као део демократског процеса, а не као институцију разоноде или само образовања. Добра мрежа библиотека је од великог значаја за демократију и слободу изражавања у земљорадничким општинама попут Љусдала. Библиотека се финансира из пореза. Они који не живе у граду имају иста права на књиге и информације као и они који живе ближе центру. Библиотека је „дневна соба” једне општине, њен информациони центар, са великим могућностима за образовање и разоноду, место где се сусрећемо са нашом прошлошћу и нашом будућношћу.

Намера Шведског националног савета за културу била је да Библиотека у Љусдалу организује свој рад у оквиру међународне библиотечке мреже. Општина је желела да у овим развојним активностима сарађује са градом Вино из Естоније. Изабран је и гра-

дић Вила Верде из Португала са којим су имали ранијих контака. Из трећег света изабран је град Булавајо из Зимбабвеа. Библиотеке из ових градова укључене су у пројекат и у мрежу библиотека која се зове UNET. У 1997. години прикључена је још и једна јавна библиотека из Бадалоне у Шпанији.

Све библиотеке су оцењене на исти начин као што је била оцењена и Библиотека у Љусдалу. Ове активности су управо завршене и треба направити поређење у односу на степен развијености и ситуацију у њиховим земљама.

Рад на библиотечкој мрежи UNET видимо као процес сарадње и размене искустава помоћу којег би једни другима помагали, храбрили и подстицали залагања усмерена на развој библиотекарства имајући заједничку основу у Унесковом Манифесту. Наиме, увидели смо да су свакодневни проблеми, питања и размишљања веома слични без обзира што се појављују у различитим културним и материјалним условима. Средствима Шведског националног савета за културу, Шведског института и Европске уније омогућено је путовање, посета и стицање искустава библиотекара. Библиотекари из Љусдала посетили су све укључене библиотеке, два библиотекара из Винија су радила у Љусдалу недељу дана, као што су то урадили и библиотекари из Португала и Зимбабвеа.

Организовањем многобројних семинара и сусрета даје се пример како се заједничким искуством долази до развоја. Треба истаћи да се не ради о томе да Библиотека из Љусдала намеће своје идеје и методе рада некој другој библиотеци, у било којој другој земљи. Процес рада омогућава размену искустава, заједничко налажење идеја и њихову примену према културним и регионалним специфичностима.

Какве резултате можемо видети после четири године искустава са моделом библиотеком у Љусдалу и мрежом UNET? Као прво, постали смо свеснији важности и улоге јавних библиотека. Политичари, службеници и јавност уопште постали су свеснији улоге библиотеке у данашњем друштву. У појединим општинама можемо видети побољшање статуса библиотека. За библиотекарске је велики подстицај и корист одржавање контаката са колегама из других земаља. Чини се и да је то неопходно ако желимо да нађемо нове одговоре и решења за проблеме будућности.

Керстин Хаснер

IFLA Journal (бр. 3, 1999)

Избор и превод Људмила Иваз

НАЦИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА ФРАНЦУСКЕ: ПРЕПУНО СКЛАДИШТЕ МИСЛИ

Интервју са Франсоа Стасом, генералним директором НБФ

Национална библиотека Француске (НБФ) отворила је, прошле јесени, препуно складиште мисли са циљем да побољша своју функцију, услове рада особља и квалитет јавних служби. О томе говори Франсоа Стас, генерални директор Националне библиотеке Француске у Паризу.

Имајући у виду актуелна збивања, каква је њој вама здравствена слика Националне библиотеке Француске, која је ових дана често била критикована у штампи?

Откако сам, пре шест месеци, дошао у Националну библиотеку Француске закључио сам две ствари. Прво, Толбиак-Франсоа-Митеран неће задовољити своје читаоце све док се информациони систем не дотера и стабилизује; друго, особље Библиотеке неће бити задовољно све док се одређени аспекти организације и услова рада не буду преиспитали.

Да ли је, по вашем мишљењу, штампа била одвише алармантна?

Банално је рећи да је штампа више заинтересована за воз који је искочио из шина него за тачно долажење возова! То објашњава да је она пуно рекла, пре две године, непосредно пред отварање јавне читаонице у високом баштенском нивоу, тврдећи да је овај простор празан и да Библиотека не задовољава било коју потребу. Данас, када су читаонице пуне, немам разлога да било шта коментаришем. Дакле, штампа је у својој улози да евоцира све аспекте овог пројекта имала у виду и оне који, овог тренутка, нису задовољни. Дозволите ми, ипак, да помислим да би било боље каткад да она провери информације које објављује, тако да се избегну нове неистине.

Које би биле мере предузели да би се догодила истинска промена?

Јасно је да је за читаоце најбитнији довршетак информационог система, са циљем да се пренос докумената обавља у задовољавајућим околностима и на време. Овај вид проблема остаје исто тако присутан у обавезама особља јер је очигледно да застоји и спорост преноса итекако ометају рад. НБФ чини, дакле, велике напоре да побољша стање и то исто захтева од добав-

љача, као и да међубиблиотечка позајмица тече лакше с обзиром на то да не иде баш увек све без тензије међу некима од њих.

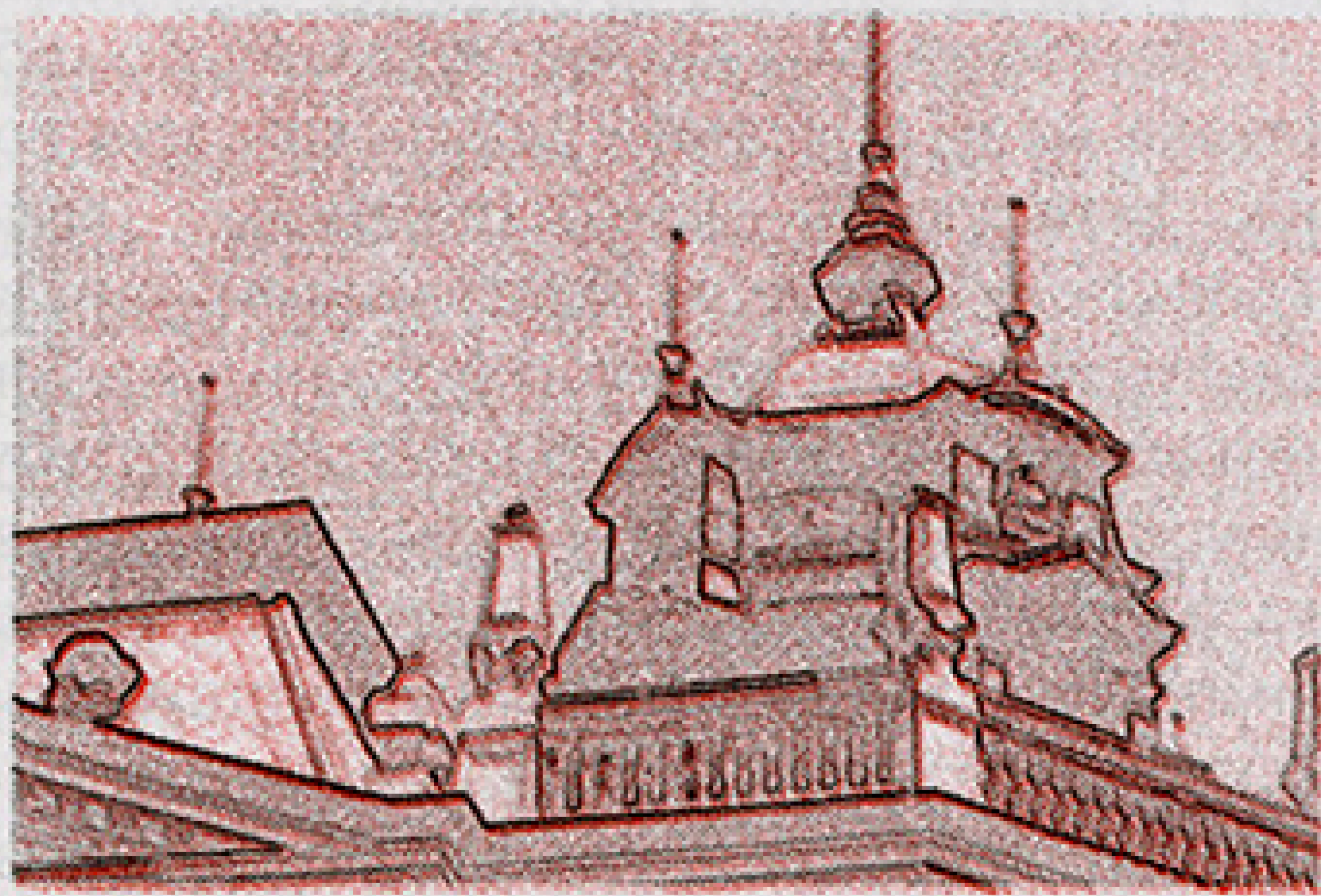
Подвукао бих још да су за НБФ у новом руху неизбежне промене у организацији посла, као и прилагођавање особља новим условима рада. Потребно је, такође, преиспитати концепцију опремања одређених простора за које имамо бројне конкретне пројекте.

Како ће предвиђене мере - које се не одnose само на менаџмент и организацију посла - бити финансиране?

За ову годину средства су из буџета распоређена према приоритетима. Очекујемо да ће дотација буџета у идућој години имати у виду искрсле проблеме у протеклих неколико месеци и да ће средства бити довољна да се доврши пројекат, без обзира на одређене грешке у концепцији или у његовој реализацији.

Le Monde је пре неколико недеља предсјавио читаоца са Толбиака као Кафкиног хероја, који хода бескрајним њушем њуним прејрека. Шта ће се променити за читаоце у смислу јавних просторија и услуга на које имају право?*

Многе ствари ће се променити, али је за то потребно време. На пример, НБФ је сада веома изолована на Толбиаку. Прилази му се степеништем које има педесет газишта, за које је малопре поменути часопис прокоментарисао, као што би то и многи међу нама рекли, да је сувише клизаво када пада киша.

За две до три године на јужној страни ће бити саграђен прилаз у истом нивоу са дрворедом и то ће умногоме олакшати прилаз. Истовремено ће се у нивоу наше јужне стране сместити кинематографски комплекс са бројним ресторанима и малим продавницама. Трудићемо се да унесемо позитивне новине како бисмо оживели и анимирали овај простор који, треба признати, сада изгледа сувише озбиљно. У што краћем периоду, НБФ планира да побољша сигнализацију на згради како би читаоци или посетиоци могли лакше да се сналазе. Предвидели смо, такође, да изменимо рас-

поред и преместимо рестаурацију. Разматрамо могућност да читаоцима обезбедимо бесплатно претраживање библиографских података.

Да ли ће бити преиспитане цене?

Да, али не само за претраживање него ћемо да предложимо административном одбору зграде, који о томе одлучује, да повећа број улазака на чланској карти јер 12 улазака већини корисника не одговара. Желимо, такође, да предложимо једну комбиновану карту „изложба-читаоница” како бисмо олакшали читаоцима који су већ у библиотеци да искористе прилику и посете неку изложбу.

Да ли у скорој будућности планираће да понудиће још неку врсту јавне услуге? Да ли ће ојшћи капитал ускоро бити стављен на Интернет?

Стављен је пре неколико дана! Сетите се само колико мноштво папира садржи Национална библиотека у Ришељеовој улици и колико је времена потребно за претраживање. Формирање електронског каталога који обједињује седам милиона референци свим корисницима, од Токија до Монтереала, сада заиста представља праву револуцију. Ипак овај каталог биће комплетан следеће године, надамо се, када ће поред претраживања на Интернету корисник моћи и да резервише публикацију.

Да резимирамо, да ли сте ојшћимиста када размишљаће о будућности „нове НБФ”?

Настојим да не будем ни оптимиста ни песимиста, већ да будем реалан. Велики прилив корисника и пуне читаонице су наш успех. Међутим постоје стварне тешкоће када је реч о месту где је Библиотека смештена и када се ради о дефинитвној конфигурацији информационог система. Уложићемо велики напор да све то решимо уз помоћ јавности и поверења које нам наши читаоци указују констатујући свакодневно да им особље НБФ поклања пуну пажњу.

Ја уопште не сумњам да ће ово здање бити једно од најзначајнијих добара у свету културе. Ипак, на томе треба још радити.

Упркос свим догађањима и техничким проблемима, верујем да ћемо наше кориснике за неколико месеци конкретним примерима убедити да смо на правом путу.

*Толбиак је место где се налази НБФ у Паризу (прим. прев.)

Избор и превод Ксенија Светличкић

Chroniques de la Bibliotheque National de France (бр.6, 1999)

НОВЕ КЊИГЕ (у штампи)

Објављујемо 152 наслова нових књига, осим уџбеника за основне и средње школе, које су припремљене за штампу или су објављене у Војводини у претходна три месеца (април, мај, јун) 1999. године. Скраћени записи су из компјутерске базе података Библиотеке Матице српске, а на основу каталогизације нових књига (CIP).

А

АБРАХАМ, Карл

Списи из примењене психоанализе / Карл Абрахам ; превео с немачког Томислав Бекић. - Сремски Карловци ; Нови Сад : Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1999. - 221 стр. ; 17 cm

АДАМОВИЋ, Живослав

Tehnička mehanika. Deo 2, Kinematika / Živoslav Adamović, Miloš Đapić. - Zrenjanin : Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin", 1999. - 233 str. : graf. prikazi ; 24 cm

АЛЕКСИЋ, Зоран В.

Судска ветеринарска медицина : општи део / Зоран В. Алексић, Бранислава Ђукић. - Нови Сад : Научни институт за ветеринарство "Нови Сад", 1999. - 269 стр. : табеле ; 24 cm

АЛТЕР-Велемир, Светлана

Митологија пробуђене вечности / Светлана Алтер-Велемир. - Сремска Митровица : аутор, 1999. - 89 стр. : илустр. ; 22 cm

Б

БЕЉАЈЕВ, Александар Романович

Звезда кеџ / Александар Бељајев ; [приредио Илија Видовић ; илустровао Љубомир Сопка]. - Нови Сад : Змај, 1999. - 197 стр. : илустр. ; 17 cm

BENCE, Erika

Szemközt a művel : tanulmányok, esszék, kritikák / Bence Erika. - Szabadka : Szabadegyetem, 1999. - 199 p. ; 20 cm

БЕРКОВИЋ, Ивана

Elementi veštačke inteligencije : kroz primere i zadatke / Ivana Berković. - Zrenjanin : Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin", 1999. - 211 str. : graf. prikazi ; 24 cm

BODROGVÁRI, Ferenc

Általános szociológia / Bodrogvári Ferenc hagyatéka alapján Szám Attila feldolgozásában. - Sombor : Učiteljski fakultet, 1999. - 117 p. ; 24 cm

БОЖЕВ, Иван

Svetlost u tami / Ivan Božev. - Temerin : Evanđeoska crkva, 1999. - 149 str. ; 22 cm

БОЖИЋ, Драгиша

Пас у срцу / Драгиша Божић. - Нови Сад : Прометеј, 1999. - 47 стр. : илустр. ; 20 cm

BORI, Imre

Krónikák írókról, könyvekről / Bori Imre. - Újvidék : Forum, 1999. - 195 p. ; 23 cm

БРАЈНХОЛСТ, Вили

Gosposdar situacije : nekad - i sad / Vili Brajnholst ; [ilustracije Léon van Roy ; prevod Piroška Matic]. - Novi Sad : Stylos, 1999. - 116 str. : ilustr. ; 17 cm

БРАЈНХОЛСТ, Вили

Da--- ne--- naravno, draga! / Vili Brajnholst ; [ilustracije Aage Nielsen ; prevod Piroška Matic]. - Novi Sad : Stylos, 1999. - 163 str. : ilustr. ; 17 cm

БРАЈНХОЛСТ, Вили

Muž moje žene : i pravi muškarci su samo ljudi / Vili Brajnholst ; [ilustracije Léon van Roy ; prevod Piroška Matic]. - Novi Sad : Stylos, 1999. - 118 str. : ilustr. ; 17 cm

БРАНОВИЋ, Желимир В.

Verovatnoća i statistika : sa primerima i zadacima / Želimir V. Branović. - Zrenjanin : Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin", 1999. - 160 str. ; 24 cm

БРАУН, Јела

Истином до вечности / Јела Браун. - Врбас : Vrbascommerce, 1999. - 48 стр. ; 21 cm

БУБАЛО, Никола

На наковњу живота : песме / Никола Бубало. - Нови Сад : Бистрица, 1999. - 99 стр. : илустр. ; 21 cm

БУГАРИН, Зоран

U susret 2000 : priručnik za prevazilaženje milenijumske greške na PC računarima / Zoran Bugarin. - Novi Sad : Informatika, 1999. - 226 str. ; 24 cm

БУЛАТОВИЋ, Ранко

Потреба за тишином / Ранко Булатовић. - Нови Сад : аутор, 1999. - 71 стр. ; 21 cm

БУТА, Бошко Л.

Странице самоће / Бошко Л. Бута. - Бачка Паланка : Омниамбалажа, 1999. - 73 стр. : илустр. ; 20 cm

В

ВАСИЉЕВ, Стеван

Маркетинг / Стеван Васиљев. - Суботица : Економски факултет, 1999. - 371 стр. ; 24 cm

ВИДАКОВИЋ, Слободан

Analiza poslovanja preduzeća / Slobodan Vidaković. - Beograd : Poslovna škola "Megatrend", 1999. - 249 str. : tabele ; 24 cm

VIRÁG, Gábor

Egy bácskai magyar népiskola krónikája : a kishegyési római katolikus felekezeti iskola története : (1770-1920) / Virág Gábor. - Újvidék : Jugoszláviai Magyar Művelődési Társaság, 1999. - 262 p., [15] táblaoldal ; 19 cm

ВУКАВИЋ, Тамара Д.

Sus scrofa domestica u biomedicinskim istraživanjima : prase kao eksperimentalni model za ispitivanje maturacije intestinalne sluzokože / Tamara D. Vukavić, Zoran S. Mašić, Radoslav Đ. Došen. - Novi Sad : Naučni institut za veterinarstvo "Novi Sad", 1999. - 101 str. ; 24 cm

ВУЧКОВИЋ, Србислав

Теорија и методика рекреације / Србислав Вучковић, Milena Mikalački. - Niš ; Novi Sad : autori, 1999. - 360 str. : ilustr. ; 25 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Bankarski marketing / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - [502] str. razl. pag. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Izvozno poslovanje / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 537 str. s razl. pag. : graf. prikazi ; 22 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Industrijski marketing / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 471 str. razl. pag. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Marketing & menadžment istraživanja / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 291 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Marketing & menadžment, kontrola & revizija / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 141 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Marketing & menadžment cena / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 162 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Marketing & preduzetništvo / Milan Galogaža. - [(2. izd.)]. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 181 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Marketing, distribucija & logistika / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 110 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Marketing nabavke / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 134 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Mundologija : uticaj kulture & civilizacije na marketing & menidžment / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 176 str. ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Organizacija i vođenje marketinga / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 173 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Osobine Srba od značaja za marketing & menidžment / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 198 str. ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Planiranje i primena marketinga / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 228 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Politički marketing : (analiza & sinteza & primena) / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 654 str. razl. pag. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Ponašanje kupaca / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 273 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

PR - Odnosi (rad) s javnošću / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 256 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Prodaja, strategije & tehnike / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 177 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Proizvod : razvoj & lansiranje na tržište / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 238 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Promotivni miks : (gde ste, a gde biste želeli biti?) / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 293 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Propaganda, strategije & igre / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 210 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Psihologija : faktori koji determinišu ponašanja u marketingu & menidžmentu / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 162 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Sociologija : marketing & menidžment aspekti / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 151 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Umeće pregovaranja i vođenje poslova / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 261 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Unapređenje prodaje, strategije, metode & tehnike / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 133 str. : graf. prikazi ; 21 cm

ГАЛОГАЖА, Милан

Filosofija : logički aspekti upravljanja marketingom / Milan Galogaža. - Novi Sad : Marketing Management College, 1999. - 161 str. ; 21 cm

ГАЋЕША, Никола Л.

Привредна комора Војводине : (1919-1999) : настанак, развитак и делатност / Никола Л. Гаћеша. - Нови Сад : Привредна комора Војводине, 1999. - 325 стр. : илустр. ; 25 cm

GLESZER, Norbert

Kalászfajok zsolozsmája : aratás és cséplés Óbecsén a XX. században / Gleszer Norbert. - Újvidék : Jugoszlávai Magyar Művelődési Társaság, 1999. - 167 p., [15] táblaoldal ; 19 cm

ГОДИНА 1847. у српској књижевности и култури : 150 година касније : примљено на II скупу Одељења језика и књижевности од 3. фебруара 1998. године на основу реферата академика Предрага Палавестре / уредник Предраг Палавестра. - Београд : Српска академија наука и уметности, 1999. - 168 стр. ; 24 cm

ГОДИНЕ развоја : 1974-1999 :
Грађевински факултет Суботица :
монографија / [главни и одговорни уредник Драган Милашиновић]. - Суботица :
Грађевински факултет, 1999. - 86 стр. :
илустр. ; 30 cm

ГРУЈИЋ, Милорад

У засенку Дунавском сокаку : роман /
Милорад Грујић. - Београд : "Филип
Вишњић", 1999. - 226 стр. ; 21 cm

Д

ДАВИДОВИЋ, Раде

Регионална географија. Књ. 1, Географске карактеристике Европе / Раде Давидовић. - Нови Сад : Природноматематички факултет, Институт за географију, 1999. - 110 стр. : илустр. ; 30 cm

ДАВИДОВИЋ, Раде

Регионална географија. Књ. 3, Афрички Медитеран и туристичке метрополе / Раде Давидовић. - Нови Сад : Природноматематички факултет, Институт за географију, 1999. - 156 стр. : илустр. ; 30 cm

ДЕСПОТОВИЋ, Драгослав

Како сазнати деци полове пре оплодње? / Драгослав-Драган Деспотовић. - 1. изд. - Зрењанин : Д. Деспотовић, 1999. - 50 стр. ; 21 cm

ДОШЕНОВИЋ, Миљивоје

Pesnička galerija likova : zbirka pesama. Knj. 4 / Milivoje Došenović. - [1. ekskluzivno izd.]. - Novi Sad : Domla-publishing, 1999. - 154 str. : ilustr. ; 25 cm

Ђ

ЂЕРИ, Андор

Lovac na duge / Andor Đeri ; [likovna oprema, ilustracije i oprema korica Aleksandar Oklobdžija]. - Kanjiža : Umetnička radionica "Kanjiški krug", 1999. - 109 str. : ilustr. ; 21 cm

Е

ЕРЦЕГОВАЦ, Радмила

Кишоспеви / Радмила Ерцеговац. - Сремски Карловци : Карловачка гимназија, Књижевна дружина "Стражилово", 1999. - 64 стр. ; 20 cm

З

ZADRUŽNA revizija : posebnost, značaj, predmet, postupak. - Novi Sad : Zadružni savez Vojvodine, 1999. - 75 str. ; 23 cm

ЗЕМЉА Рада неимара / [саставио Милорад Матијашевић]. - [1. изд.]. - Кула : Народна библиотека : Културно-просветна заједница општине Кула, 1999. - стр. : илустр. ; 21 cm

Ј

ЈОВИЋЕВИЋ, Милан

Двор краља Никола / Милан Јовићевић, Анђе Капичић, Татјана Јовић ; [колор фотографије Лазар Пејовић]. - Нови Сад : Пресмедиј ; Цетиње : Народни музеј Црне Горе, 1999. - 252 стр. : илустр. ; 30 cm

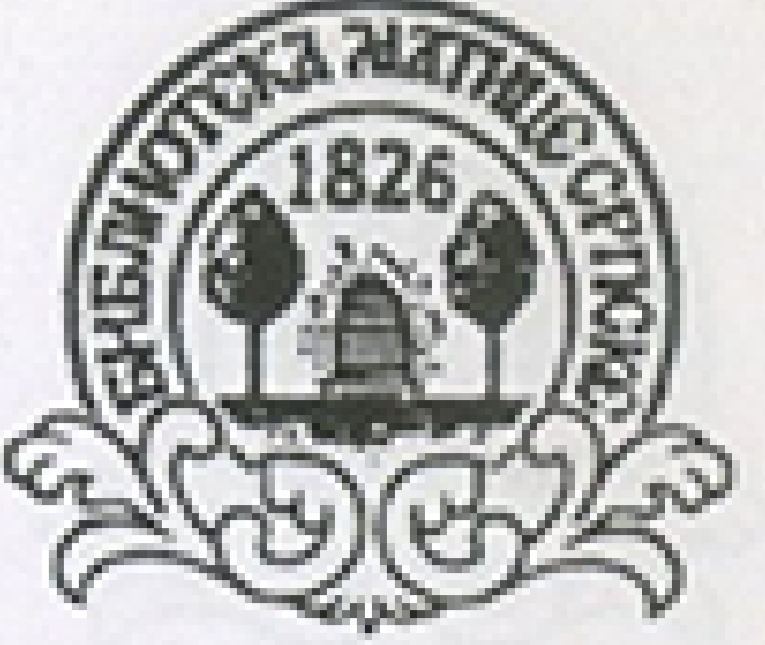
JUNG, Tamás

Víborló versek / Jung Tamás. - Ürményháza : Erős L., 1999. - 79 p. ; 15 cm

К

КАСИРЕР, Ернст

Проблем сазнања у филозофији и науци новијег доба. Том 2 / Ернст Касирер ; превела с немачког Олга Кострешевић. - Сремски Карловци ; Нови Сад : Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1999. - 539 стр. ; 23 cm

KISS, Margita

A magyar Biblia hőskora : a szerémi tragédiától a vizsolyi diadalig / Kiss Margita. - Újvidék : Jugoszlávai Magyar Művelődési Társaság, 1999. - 214 p. : faksz. ; 19 cm

КЉАЈИЋ, Марко

Getsemanski plodovi duše / Marko Kljajić. - Petrovaradin : Ivan Ivan kompanija, 1999. - 91 str. ; 21 cm

КНЕЖЕВИЋ, Ђура

Заљубљене птице / Ђура Кнежевић ; [илустратор Мирослава Раковић]. - Ириг ; Нови Сад : Српска читаоница, 1999. - 67 стр. : илустр. ; 20 cm

КОВАЧЕВИЋ, Бојана

Bonton / priredila Bojana Kovačević ; [ilustracije Mladen Anđelković]. - Zrenjanin : Teatar, 1999. - 105 str. : ilustr. ; 20 cm

КОВАЧЕВИЋ, Чедомир

С анђелом на оштрици леда / Чедомир Ковачевић ; [илустрације Ненад Зорић]. - Бачка Паланка : Design studio Stanišić, 1999. - 44 стр. : илустр. ; 20 cm

КОСАНОВИЋ, Богдан

Тајне живота и стваралаштва : поводи, прикази, прилози / Богдан Косановић. - Сремски Карловци : Кровови, 1999. - 282 стр. ; 21 cm

КРСТИЋ, Бошко

Gradska kuća subotičko čudo = Városháza a szabadkai csoda / Boško Krstić ; [prevod na mađarski Ildiko Lovaš]. - Subotica : B. Krstić, 1999. - 91 str. : ilustr. ; 23 cm

КУХАЈДА, Ксенија

Žučne kiseline : određivanje, hemijske transformacije, farmakološko dejstvo / Ksenija Kuhajda, Julijan Kandrač, Momir Mikov. - Novi Sad : Prirodno-matematički fakultet : Ortomedics, 1999. - 193 str. ; 25 cm

Л

ЛАЗАРЕВИЋ, Лаза

На бунару / Лаза Лазаревић ; [приредио Предраг Ђукић ; илустровао Мирко Стојнић]. - Нови Сад : Змај, 1999. - 86 стр. : илустр. ; 17 cm

ЛАЗИЋ, Радивој

Гастромондијал : (националне гастрономије земаља учесница завршног турнира Светског фудбалског првенства "France '98") / Радивој Лазич. - Шид : La press, 1999. - 424 стр. : илустр. ; 21 cm

ЛЕМАЈИЋ, Ненад

Srpski narodni prvaci, glavari i starešine posle propasti srednjovekovnih država / Nenad Lemajić. - Novi Sad : Filozofski fakultet, Katedra za istoriju ; Sremska Mitrovica : Istorijski arhiv Srem, 1999. - 202 str. ; 24 cm

ЛЕСЕК, Мирјана

Уметничка баштина у Срему / Мирјана Лесек. - Нови Сад : Матица српска, 1999. - 458 стр. [16] стр. с таблама : фотогр. ; 24 cm

ЛИПОВАЦ, Душан

Методe операционих истраживања / Душан Липовац, Душко Летић. - Зрењанин : Технички факултет "Михајло Пупин", 1999. - IV, 273 стр. : граф. прикази ; 25 cm

ЛОЗО, Слађана

Талац : [монодрама] / Слађана Лозо. - Нови Сад : аутор, 1999. - 45 стр. : илустр. ; 22 cm

LOSONCZ, Iván

Anyanyelvi kézikönyv : középiskolai előkészítő magyar nyelvből és irodalomból az általános iskola felső osztályos tanulói részére : irodalmi és nyelvtani átfogó ismétlés, gyakorlatok, táblázatok, tudáspróbák, nyelvhelyesség, fogalmazás, stílus / Losoncz Iván. - Újvidék : Forum, 1999. - 404 p. : ill. ; 24 cm

ЛУЧИЋ, Дејан

Islamska republika Nemačka. T. 1, Nostradamusovo prokletstvo / Dejan Lučić. - Zrenjanin : Ekopres, 1999. - 567 str. : ilustr. ; 24 cm

М

МАНОНИ, Мод

Дете : његова "болест" и други : симптом и реч / Мод Манони ; с француског превела Јелена Стакић. - Нови Сад : Матица српска, 1999. - 301 стр. ; 20 cm

MARINA-Munteanu, Felicia

Dacă mă întrebi pe mine! : poezii pentru copii / Felicia Marina-Munteanu ; ediție îngrijită, date bio-bibliografice și referințe critice de Lucian Marina ; [ilustrații Laura Todoran]. - Novi Sad : Societatea de Limba Română din Voivodina - Republica Serbia, 1999. - 136 str. : ilustr. ; 18 cm

МАТЕЈИН, Загорка Р.

Трагови : песме / Загорка Р. Матејин ; одабрао и приредио за штампу Недељко Радловић ; [цртежи Сава Халугин]. - Нови Кнежевац : Народна библиотека "Бранислав Нушић" ; Кикинда : Књижевна заједница : Народна библиотека "Јован Поповић" ; Кањижа : Уметничка радионица "Кањишки круг", 1999. - 80 стр. : илустр. ; 21 cm

МАШИРЕВИЋ, Никола С.

Господо тамбураши / Никола С. Маширевић. - Сомбор : Publikum, 1999. - 172 стр. ; 21 cm

МЕЂУНАРОДНИ симпозијум Сексуалност, агресивност, делинквентност (1998 ; Нови Сад)

Међународни симпозијум Сексуалност, агресивност, делинквентност : медицински, правни и социјални аспекти сексуалне делинквенције : Нови Сад, 18-19. јуна 1998. године, Матица српска / [уредио и припремио Драгиша Поповић]. - Нови Сад : Матица српска, 1999. - 270 стр. : граф. прикази ; 23 cm

МИЛЕТИЋ, Светозар

Сабрани списи / Светозар Милетић ; [приређивачи Чедомир Попов, Дејан Микавица]. - [1. изд.]. - Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1999. - 601 стр. : илустр. ; 24 cm

МИЛИН, Лазар

Бог постоји! : а има ли доказа? : погледајмо заједно! / Лазар Милин. - Шид : Графосрем : Српска православна заједница, 1999. - 186 стр. : илустр. ; 20 cm

МИЛИЋ, Божидар Љ.

Nemija halucinogenih jedinjenja / Božidar Lj. Milić. - Novi Sad : Tehnološki fakultet, 1997. - XIV, 315 str. ; 24 cm

MILOŠ, Miodrag

Fascinația scenei : Zilele de Teatru ale Românilor din Voivodina : 1973-1997 : manifestare cultural-artistică de amatori / Miodrag Miloș. - Panciova : Libertatea, 1999. - 202 p. : ilustr. ; 20 cm

МИЛОШЕВИЋ, Мирјана

Englesko-srpski ratarsko-semenarski rečnik / Milošević M. [Mirjana], Ćirović M. [Milutin], Gavrilović M. [Milica]. - Novi Sad : Naučni institut za ratarstvo i povrtarstvo, 1999. - 363 str. ; 26 cm

МИСЕС, Лудвиг

Planirani kaos / Ludwig von Mises ; prevod Miroslav Prokopijević. - Novi Sad : Global Book, 1999. - 130 str. ; 17 cm

МИШИЋ, Љиљана

Kultura pokreta : korak po korak / Ljiljana Mišić. - Novi Sad : Univerzitet : Akademija umetnosti, 1998. - VII, 363 str. : ilustr. ; 24 cm

MONOŠTORSKA lirska traganja : 1938-1998 / [izbor i predgovor] Vladimir Kamčević. - Sombor : Literarna grupa, 1999. - 103 str. ; 22 cm

МОСТОВИ Новог Сада. - Нови Сад : Прометеј, 1999. - 103 стр., [16] табли ; 12 cm

MUNK, Artúr

Napló : 1915-1916 / Munk Artúr. - Szabadka : Szabadegyetem, 1999. - 94 p. : ill. ; 20 cm

МУЊЋАН, Јован

Социјално право / Јован Мунђан. - 2. измењено и допуњено изд. - Нови Сад : Правни факултет, 1999. - 303 стр. : илустр. ; 24 cm

Н

НАРОДНЕ умотворине у Шумадинчету и Шумадинки / [приредио] Милорад Радевић. - Нови Сад : Матица српска ; Београд : Институт за књижевност и уметност, 1999. - 190 стр. ; 24 cm

НАША Власта : 70 година живота и 50 година рада / [група аутора ; уводна реч Никола Алексић]. - Нови Сад : Еколошки покрет града Новог Сада, 1999. - 67 стр. : слика В. Пујин ; 21 cm

НЕМА лепше песме од бећарца : збирка бећараца и поскочица / [саставила и написала] Јасмина Вукмановић ; [илустрације Миро Стефановић]. - Инђија : Народна библиотека "Др Ђорђе Натошевић", 1999. - 248 стр. : илустр. ; 21 cm

НИКОЛИЋ, Душан

Увод у систем грађанског права. Књ. 2 / Душан Николић. - Нови Сад : SCI, 1999. - 103 стр. ; 24 cm

НИКОЛИЋ, Ратко

Sabijanje zemljišta = Soil compaction : monografija / Nikolić Ratko i saradnici. - Novi Sad : Poljoprivredni fakultet, 1999. - 157 str. : graf. prikazi ; 29 cm

П

РАПП, Imre

Ez a mi Kálváriánk : Szivác : Viharos idők viharos napjai : Emlékezés az ártatalan áldozatokra : 1941-1944 / Papp Imre ; [a könyvet szerkesztette: Csorba Béla]. - Újvidék : a szerző kiadása, 1999. - 97, [4] p. : fotók ; 21 cm.

ПЕТРОВИЋ, Илија

Свети српски ратници и прочи / Илија Петровић. - [1. изд.]. - Нови Сад : Цветник, 1999. - 213 стр. : илустр. ; 23 cm

ПЕТРОВИЋ, Милун

Ishrana biljaka : fiziološke osnove / Milun Petrović, Rudolf Kastori, Novica Petrović. - 3. izd. - Novi Sad : Feljton, 1999. - VII, 229 str. : ilustr. ; 23 cm

ПЛЕТЕМ снове кроз стихове : збирка песама чланова литерарне дружине

"Десанка Максимовић", Основна школа "Славко Родић", Лазарево / [приређивач Миленко Херцег]. - Зрењанин : Графикам, 1999. - 68 стр. : слике аутора ; 21 cm

PLODOREDI u ratarstvu = Crop rotations in field crop production / urednik, editor Imre Molnar. - Novi Sad : Naučni institut za ratarstvo i povrtarstvo, 1999. - 455 str. : ilustr. ; 25 cm.

POLJA politike / priredio Ljubiša Despotović. - Novi Sad : Jugoslovensko udruženje za političke nauke, 1999. - 374 str. : tabele ; 25 cm

ПОПОВИЋ, Јован

Matematički principi u farmakokinetici, kompartmentnoj analizi i biofarmaciji / Jovan Popović. - Novi Sad : Medicinski fakultet, 1998. - 173, VI, IV str. : matemat. formule ; 24 cm

ПОПОВИЋ, Мира

Praktikum za vežbe iz hemije za studente biologije / Mira Popović, Mirjana Vojinović-Miloradov. - Novi Sad : Prirodno-matematički fakultet, 1999. - 287 str. ; 24 cm

PRAVILA Udruženja za međunarodno pravo o međunarodnim vodnim resursima / urednik Slavko Bogdanović ; [predgovor Slavko Bogdanović ; prevod sa engleskog Slavko Bogdanović, Dobrila Abadžin ; uvod Charles B. Bourne]. - Novi Sad : Jugoslovensko udruženje za vodno pravo : Prometej ; Beograd : Jugoslovensko udruženje za međunarodno pravo : ECPD [i. e.] Evropski centar za mir i razvoj, 1999. - XVIII, 277 str. ; 30 cm

Р

РАДИЋ, Јован

Privredni sistem i ekonomska politika / Jovan Radić, Sofija Adžić ; [sa prilogom Vladete Stankovića]. - Subotica : Birografika, 1999. - XXVI, 750 str. : graf. prikazi ; 24 cm

РАДЛОВИЋ, Недељко

Исток је тајна : хаику / Недељко Радловић ; [цртежи Сава Халугин]. - [1. изд.]. - Нови Сад : Светови, 1999. - 79 стр. : илустр. ; 20 cm

РАДМИЛОВИЋ, Миро

Изнад града надомак ноћи / Миро Радмиловић. - Нови Сад : Прометеј, 1999. - 168 стр. ; 18 cm

РАДОВАНОВ, Александар

Начелни ставови и закључци Савезног суда, Врховних судова и Врховног војног суда ; Правна схватања Врховног суда Србије / Александар Радованов. - Нови Сад : Право, 1999. - 324 стр. ; 24 cm

РАДУЛОВИЋ, Радоје Б.

Међународно право и националне мањине / Радоје Б. Радуловић. - Нови Сад : Правни факултет, Центар за издавачку делатност, 1999. - 112 стр. : илустр. ; 24 cm

РАДУЛОВИЋ, Сава

Јутро у Тополи / Сава Радуловић. - [1. изд.]. - Нови Сад : Будућност, 1999. - 66 стр. ; 21 cm

РАДУЛОВИЋ, Сава

Призивање свевишњег / Сава Радуловић. - [1. изд.]. - Нови Сад : Будућност, 1999. - 73 стр. ; 21 cm

РАИЧ, Александар

Osnove sportskog menadžmenta / Aleksandar Raič. - Beograd : Sportska akademija, 1999. - 194 str. : ilustr. ; 24 cm

РОДИЋ, Недељко

Методика спортских активности / Недељко Родић. - Сомбор : Учитељски факултет, 1999. - 308 стр. : илустр. ; 24 cm

РОТБАРД, Мари Н.

Šta je država uradila našem novcu? / Murray N. Rothbard ; prevod Miroslav Prokopijević. - Novi Sad : Global Book, 1999. - 131 str. ; 17 cm

С

СВИФТ, Џонатан

Гуливерова путовања / Џонатан Свифт ; [приредио Светозар Делић ; илустровао Љубомир Сопка]. - Нови Сад : Змај, 1999. - 118 стр. : илустр. ; 17 cm

СЕНТ-Егзипери, Антоан де

Мали Принц / Антоан де Сент-Егзипери ; [приредио Светозар Делић ; превео Страхиња Јелић ; илустровао Антоан де Сент-Егзипери]. - 1. изд. - Нови Сад : Змај, 1999. - 79 стр. : илустр. ; 17 cm

SZENTELEKY, Kornél

Új életformák felé : egybegyűjtött tanulmányok, kritikák, cikkek : 1922-1930 / Szenteleky Kornél ; [összegyűjtötte, az utószót és a bibliográfiai tájékoztatót írta Bori Imre ; a szövegeket gondozta Toldi Éva]. - Novi Sad : Forum, 1999. - 295 p. ; 19 cm

SZŐLŐSI, Gyula

A Palicsi-tó vize 1781-től 1999-ig / Szőlősi Gyula. - [1. kiad.]. - Szabadka : Grafoprodukt, 1999. - 152 p. : ill. ; 23 cm

SINKÓ, Ervin

A hontalanság énekei : kiadatlan versek, 1914-1967 / Sinkó Ervin. - Újvidék : Jugoszláviai Magyar Művelődési Társaság, 1999. - 320 p. ; 19 cm

SRBIJA je meta, cilj je ceo svet!!! / [sakupio i priredio Slobodan Ivošević]. - [1. izd.]. - Novi Sad : autor, 1999. - 87 str. ; 14 cm

СРДИЋ, Ранка Д.

Крст и камен : (нове крајишнице) / Ранка Д. Срдић ; [илустрације Станко Родић]. - Нови Сад : [б. и.], 1999. - 120 стр. : илустр. ; 21 cm

СТОЈАНОВИЋ, Драгица

Разговори са Исидором / Драгица Стојановић. - Зрењанин : Градска народна библиотека "Жарко Зрењанин", 1999. - 68 стр. ; 20 cm

Т

ТВЕН, Марк

Dnevnik Adama i Eve / Mark Tven ; [ilustracije Marijan Baroš]. - Zrenjanin : Teatar, 1999. - 39 str. : ilustr. ; 18 cm

TISZTA szívemből szeretném--- / [a könyv anyagát összegyűjtötték és feldolgozták Peić Julia... et al. ; gyermekmunkákkal hozzájárultak Glimber Hajnalka, Gyurcsik Katalin ; előszó Joó Horty Livia]. - Subotica : "Naša radost" : Žac-promet, 1999. - 116 p. : gyermekrajzok ; 22 cm

ТОЛМАЧ, Драгиша М.

Projektovanje tehnološko tehničkih sistema / Dragiša M. Tolmač. - Zrenjanin : Tehnički fakultet "Mihajlo Pupin", 1999. - 173 str. : graf. prikazi ; 24 cm

ТОМИЋ, Милан

Снови једног дечака / Милан Томић ; [илустрације Владимир Томић]. - Београд : М. и И. Томић, 1999. - 42 стр. : илустр. ; 21 cm

ТРИПКОВИЋ, Милан

Пусто поље / Милан Трипковић. - Нови Сад : Матица српска, 1999. - 56 стр. ; 21 cm

ТРИПКОВИЋ, Милан

Socijalne teorije / Milan Tripković. - Novi Sad : Univerzitet : Filozofski fakultet, 1999. - 246 str. ; 25 cm

Ћ

ЋАЛАСАН, Јован Р.

Мратиње за незаборав / Јован Р. Ћаласан. - Нови Сад : Прометеј, 1999. - 151 стр. : илустр. ; 20 cm

ЋЕБИЋ, Саво

Математика : збирка решених испитних задатака / Саво Ћебић. - Зрењанин : Виша техничка школа, 1999. - 280 стр. : граф. прикази ; 25 cm

ЋИРИЛСКЕ рукописне књиге Библиотеке Матице српске. Књ. 7, Акатисти.

Стихологије. Богородичници / аутори каталога Душица Грбић...[и др.] ; аутори прилога Љупка Васиљев...[и др.] ; редактор Вера Јерковић. - Нови Сад : Библиотека Матице српске, 1999. - 249 стр., [16] стр. с таблама (факс.) ; 25 cm

ЋОРОВИЋ, Светозар

Стојан Мутикаша / Светозар Ћоровић ; [приредио Предраг Ђукић ; илустровао Мирко Стојнић]. - Нови Сад : Змај, 1999. - 281 стр. : илустр. ; 17 cm

У

УЗЕЛАЦ, Милан

Estetika / Milan Uzelac. - Novi Sad : Akademija umetnosti, 1999. - 345 str. ; 24 cm

УЛМЕР, Гашпар

Властелинско насеље Александрово / Гашпар Улмер. - Суботица : Српски културни центар "Свети Сава", 1999. - 248 стр. : илустр. ; 24 cm

URSULESCU, Florin

Sfârșit de vară : roman / Florin Ursulescu ; ediție îngrijită, notă asupra ediției, postfață, date bio-biografice și referințe critice de Lucian Marina ; [ilustrații Laura Todoran]. - Novi Sad : Societatea de Limba Română din Voivodina - Republica Serbia, 1999. - 195 str. : ilustr. ; 18 cm

Х

ХАЛУГИН, Сава

Beli pljusкови / Sava Halugin ; [crteži Sava Halugin]. - Subotica : Gradska biblioteka, 1999. - 133 str. : ilustr. ; 20 cm.

ХАРТМАН, Ралф

Časni mešetari : nemačka spoljna politika i građanski rat u Jugoslaviji : bilans / Ralf Hartman ; preveo s nemačkog Vojislav Despotov. - Novi Sad : Prometej, 1998. - 255 str. ; 21 cm

ХИМНА Аполону : деведесет најлепших љубавних песама / приређивач Милорад Миленковић Шум. - 6. изд. - Зрењанин : Градска народна библиотека "Жарко Зрењанин", 1999. - 116 стр. ; 21 cm

ХОРВАТ, Золтан Т.

Sklerozacija suprafascijalnih varikoziteta / Zoltan T. Horvat. - Novi Sad : Lito studio III, 1999. - 177 str. : ilustr. ; 28 cm

Ч

CSAPÓ, Julianna

A jugoszláviai magyar irodalom 1995. évi bibliográfiája / Csapó Julianna. - Újvidék : Magyar Tanszék : Forum, 1999. - 256 p. ; 24 cm

Ш

ШАВРЉУГА, Никола

Будите сам свој криминалиста : (приручник за грађанство) / Никола Шаврљуга. - Нови Сад : Књижевна задруга "Нова Славија", 1999. - 120 стр. ; 20 cm

ШАГАЛ, Марк

Мој живот / Марк Шагал ; с руског превела Катарина Милић-Пајић. - Нови Сад : Матица српска, 1999. - 248 стр. : илустр. ; 21 cm

ШАФАРИК, Павел Јозеф

О пореклу Словена : (по Лоренцу Суровјецком) / Павел Јозеф Шафарик ; [преводиалац Стојанка Чекеревац]. - Нови Сад : Архив Војводине : Словенски институт, 1999. - XVI, 186 стр. : илустр. ; 21 cm

ШУВАКОВ, Тихомир М.

Микроекономија / Тихомир М. Šuvakov, Andraš I. Šagi. - 4. изменјено i dopunjeno izd. - Subotica : Ekonomski fakultet, 1999. - 479 str. : graf. prikazi ; 24 cm

ВЕСТИ

гласило Библиотеке Матице српске

излази тромесечно

Уредништво

Миро Вуксановић

(главни уредник)

Жељко Вучковић, Ксенија Свејличић

Дизајн

Реља Дражић

Издавач

Библиотека Матице српске

Нови Сад, Матице српске 1

Штампа

Фуџура публикације

Нови Сад, Сивевана Мусића 24, 450-023

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Основана 1826. године

Данас има 2.800.000 књига и других

публикација

Читаонице

Општа читаоница

Читаоница за периодичку и

испиривачки рад

Читаоница раритетна за научни рад

Радно време

од 7,30 до 19,30,

суботом до 13,30

Телефони

021	420-199, 420-198	центра
	28-747	информатори
	25-859	реферални центар
	420-271	набавка и размена
	29-749	матично одељење
	28-574, 25-859	телефакс

Internet BMS.NS.AC.YU

E-mail BMS@BMS.NS.AC.YU

Адреса

21000 Нови Сад, Матице српске 1